

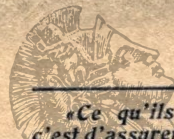
Αβ 28781

1508

ΔΗΜ. Κ. ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΘΡΑΚΗ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ

*«Ce qu'ils veulent avant tout,
c'est d'assurer la paix sur les prin-
cipes de liberté et de justice, sur
la fidélité inviolable aux
obligations internationales»*
LES BUTS DE GUERRE DES ALLIÉS

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
175-

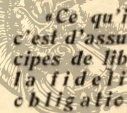
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

1922

ΔΗΜ. Κ. ΣΒΟΛΟΠΟΥΔΟΥ

Η ΘΡΑΚΗ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ

«Ce qu'ils veulent avant tout,
c'est d'assurer la paix sur les prin-
cipes de liberté et de justice, sur
la fidélité inviolable aux
obligations internationales»
LES BUTS DE GUERRE DES ALLIÉS

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

1922

«Les traités signés il faudra qu'ils soient totalement appliqués».

R. POINCARÉ

AKAΔHMIA

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Βούλγαροι και Τούρκοι, ἐν ἱερᾷ ἐνώσει, ἐπιτευχθείσῃ τῇ ἀνοχῇ τῶν Συμμάχων, καταβάλλουν ἐσχάτως ἐντεταμένην προσπάθειαν ὑπὲρ ἀνατροπῆς τῶν Συνθηκῶν, διαταράξεως τοῦ καθεστώτος τῆς Βαλκανικῆς καὶ δημιουργίαν ἐπικινδύνων ἀνωμαλιῶν ἐν τῇ Ἑγγὺς Ἀνατολῇ.

Σύμμαχοι ἐν τῷ μεγάλῳ πολέμῳ τῶν Κεντρικῶν Αὐτοκρατοριῶν, ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερον ἀκόμη νὰ κινοῦνται ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τῶν Γερμανῶν πρακτόρων, οἵτινες ἀπροκαλύπτως ἐργάζονται, τόσον ἐν Σόφια, ὅσον καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Ἀγκύρᾳ.

Δι᾿σχυρίζονται, Τούρκοι καὶ Βούλγαροι, ἐν τῇ ἐντεταμένῃ ταύτῃ προσπάθειά των, ὅτι ἡ ἀναθεώρησις τῶν Συνθηκῶν ὀφείλει ν' ἀποτελέσῃ τὸ πρόγραμμα τῆς πρώτης μεγάλης μεταπολεμικῆς Διασκέψεως ὅλων τῶν Κρατῶν, τῆς μελλούσης νὰ συνέλθῃ λίαν προσεχῶς ἐν Γενεύῃ.

Τὴν ἄποψιν ταύτην ὑποστηρίζουν οὐχὶ ἐκ τῶν παρασκηρίων, ἀλλ' ἀπροκαλύπτως διὰ τῶν ἐπισήμων ὀργάνων των. Τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Βουλγαρίας «**Ἡχὼ τῆς Βουλγαρίας**» γράφει ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1922* :

«*En tout cas nous souhaitons qu'on s'y mette d'accord pour realiser les modifications des traités, que la situation commande.*»

Ἐπίσημοι δηλώσεις ἐξ ἄλλου ἐν τῇ Βουλγαρικῇ Σοβράνιε τονίζουσι :

«**Ἡ Βουλγαρία, καθὼς καὶ ἄλλαι ἡττηθεῖσαι χῶραι, θὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν μὲ πρόγραμμα ἀναθεωρήσεως τῶν Συνθηκῶν.**»

★

Ἐν τῇ ὑποστηρίξει τῆς ἀπόψεώς των ταύτης δὲν ἀποδειλιοῦν νὰ μεταχειρισθῶσιν τὰ ὀγκωδέστερα τῶν ψευδῶν, ἀδιαφοροῦντες ἐὰν ταῦτα μέλλουν νὰ διαψευσθῶσιν παταγῶδῶς μετ' ὀλίγον.

Αἰσχυρίζονται ἀναιδῶς ὅτι «ἡ Βουλγαρία ἐξετέλεσε τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῆς πιστῶς, τὰς ἀναληφθείσας διὰ τῆς Συνθήκης τοῦ Νεϊγύ». («Ἡχώ τῆς Βουλγαρίας» 24 Ἰανουαρίου 1922). Ἀπόδειξεις τοῦ ψεύδους τούτου, χαρακτηριστικῇ τῆς βασιμότητος τῶν ἐπιχειρημάτων τὰ ὁποῖα οὗτοι μεταχειρίζονται, εἶναι καὶ ἡ κάτωθι ἐπίσημος ἀνακοίνωσις τῆς Διασυμμαχικῆς ἐν Βουλγαρίᾳ Ἐπιτροπῆς :

Communiqué de la Commission Interalliée.

«L'Echo de Bulgarie» du 24 Janvier publie un article, intitulé : «Une fausse alerte», dans lequel il est dit que : «La Bulgarie a déjà complètement satisfait aux engagements prévus par les Articles 125, 126 et 127 du Traité de Neuilly».

Cette assertion n'est exacte qu'en ce qui concerne l'exécution des livraisons forfaitaires de bétail, prévues par l'article 127.

Bien que le règlement des requêtes des Légations intéressées relatives à l'application des articles 125 et 126 ait déjà donné lieu à des résultats importants, nombre de restitutions restent encore à effectuer.

Ὁμιλοῦν ἐνώπιον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, δι' ἐπισήμων στομάτων, περὶ 200,000 προσφύγων, θυμάτων τῆς καταλήψεως τῆς Θράκης ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ. Ἀρκεῖ πρὸς χαρακτηρισμὸν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῶν τούτου ἡ παράθεσις τῆς Ἐπισήμου Στατιστικῆς τῶν ἰδίων, τῆς δημοσιευθείσης ἐν τῇ «Νοβόγιε Βρέμα» τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1922, ἐν ᾗ ἐπισήμως ἀναφέρεται ὅτι ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν Προσφύγων Θράκης, Μακεδονίας καὶ Δοβρουτσᾶς, ἀνέρχεται ἐν ὅλῳ εἰς 152,316 άτομα.

Ἀλλὰ Βούλγαροι καὶ Τοῦρκοι, ἐν ἱερᾷ ἐνώσει, ἐπιτευχθεῖση τῇ ἀνοχῇ τῶν Συμμάχων, καταβάλλουν ἐσχάτως ἐντεταμένην

προσπάθειαν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν Θράκην, ἥτις κοινῇ ἀποφάσει τῶν Συμμάχων ἀπηλευθερώθη καὶ ἀπεδόθη εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν ὁποίαν ἐθνικῶς ἀνήκει ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Δύσχυρίζονται, Τοῦρκοι καὶ Βούλγαροι, ἐν τῇ ἐντεταμένῃ ταύτῃ προσπαθείᾳ τῶν, ἐναντίον τοῦ σημερινοῦ καθεστώτος τῆς Θράκης, ὅτι «τὸ νέον καθεστὼς τῆς Θράκης δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀξιώσεις τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς πραγματικότητος».

«Ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις ἐν Θράκῃ ἀποτελεῖ μνημεῖον ἀνικανότητος».

Ὅτι «ὁ πληθυσμὸς ἀποκρούει τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν!!!»

Ὅτι «ἡ ἀταξία καθ' ἅπασαν τὴν Θράκην εἶναι γενικὴ».

Καὶ τέλος οἱ Βούλγαροι (!) κατηγοροῦν τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ διαπράξει ἀγριοτήτων.

Αἱ ἀναφερθεῖσαι ἀνωτέρω παταγώδεις διαγνώσεις, ἐπὶ τῆς καταφώρου Βουλγαρικῆς ψευδολογίας, θὰ ἤρξουν πρὸς ἀναίρεσιν τῶν ὧσιν Βούλγαροι καὶ Τοῦρκοι ἀποδρασυνθέντες, κατηγοροῦν κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ὅσοι ἀφορᾷ τὴν σημερινὴν ἐν Θράκῃ κατάστασιν. Θὰ ἀπετέλει ὅμως πρωτοφανῆ ἀδικίαν, τόσον ἀπέναντι τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἀποτολμᾶται ἔστω καὶ ψευδὴς ἢ ἀπευθυνθῇ κατηγορία ἐπὶ καταπίεσει καὶ κακοδιοικήσει, ὅσον καὶ κατὰ τοῦ Θρακικοῦ λαοῦ, τοῦ ἀείποτε ἀγωνισθέντος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του, ὡς ἀνεχομένου σήμερον ἀδιαμαρτυρήτως ἔστω καὶ ἐλαφρὴν κακοδιοίκησιν τῶν κοινῶν του. Θ' ἀπετέλει πρωτοφανῆ ἀδικίαν, εἰς δὲν ἐνεφανίζετο ἐνώπιον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ὁλόκληρον τὸ συντελεσθὲν ἐντὸς δύο ἐτῶν ἐκπολιτιστικὸν ἔργον τῆς Ἑλλάδος ἐν Θράκῃ, ἔργον διὰ τὸ ὁποῖον μετὰ θαυμασμοῦ ὠμίλησαν καὶ ὁμιλοῦν πάντες οἱ διελθόντες ἐσχάτως ἐκ Θράκης ἐπίσημοι ξένοι.

Ἐπεσκέφθην τὴν Θράκην ἅμα τῇ καταλήψει της ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ. Εἰς σειρὰν ἀνταποκρίσεών μου καὶ ἀρθρῶν μου, δημοσιευθέντων ἐν τῇ καθημερινῇ «Νέα Ἑλλάδι», ἐξέθεσα τότε τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν, τὴν ὁποίαν παρουσίαζεν ἡ Θράκη καὶ τὴν ἀποκαρδιωτικὴν εἰκόνα, τὴν ὁποίαν ἐνεφάνιζον αἱ πόλεις της, μὲ τὰς ἐρειπωμένας καὶ ἐγκαταλελειμμένας οἰκίας

η'.

της. Ἐπεσκέφθην τὴν Θράκην καὶ ἐσχάτως. Θεωρῶ ὑποχρέωσιν
μου, ὅπως καὶ τότε, νὰ παρουσιάσω καὶ τὴν σημερινὴν κατά-
στασιν ἐν Θράκῃ καὶ νὰ ἐμφανίσω τὴν εἰκόνα, τὴν ὁποίαν αἱ
πόλεις τῆς προσδίδουν σήμερον, ἀφίρων τὴν σύγκρισιν τῶν δύο
αὐτῶν εἰκόνων, τῆς τότε καὶ τῆς σήμερον, εἰς τὸν ἀμερόλη-
πτον ἀναγνώστην.

Κων'πολις 8 Φεβρουαρίου 1922.

ΔΗΜ. Κ. ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Η ΘΡΑΚΗ

ΑΜΑ ΤΗ ΚΑΤΑΛΗΨΕΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

«Le gouvernement de la République a tenu dans des circonstances solennelles, à flétrir les crimes des Jeunes-Turcs et à livrer au jugement de la conscience humain leur monstrueux projet d'extermination de toute une race coupable à leurs yeux d'avoir aimé le progrès et la civilisation».

A. BRIAND

«Οι Βούλγαροι προέβησαν εις φρικώδη κακουργήματα. Σήμερον 31 πτώματα απέσύρθησαν εκ του ύδατος».

Πώλ - Έριό

(Είδικο: Απεσταλμ. τῆς Παρισινῆς Ζουρνάλ)

«Οι βιασμοὶ καὶ αἱ διαρπαγαὶ εἶναι παρὰ τοῖς Βουλγάροις ἔργα φυσικὰ καὶ συνήθη».

Χατζή - Ἀδὴλ - Βέης

(Βαλῆς Ἀδριανουπόλεως)

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ἐν τῇ εισόδῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, ἡ παρακολουθοῦσα αὐτὸν Ἑλληνικὴ Διοίκησις εὐρέθη πρὸ τρομεροῦ χάους. Διοικητικὸς ὁργανισμὸς δὲν ὑπῆρχεν ἐν Θράκῃ. Ὑπῆρχε μόνον ἐν σύστημα στρατοκρατικόν, στηριζόμενον ἐπὶ τῆς βίαις, σύστημα τὸ ὁποῖον κατέπεσε ὁμοῦ μὲ τὴν διάλυσιν τῶν ἀτάκτων Βουλγαροτουρκικῶν συμμοριῶν, αἱ ὁποῖαι ἐλυμαίνοντο τὴν χώραν. Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις εὐρέθη ἐν μέσῳ συγχύσεως καὶ ἀοριστίας, ἣτις κατηνθύνετο σταθερῶς πρὸς τὴν ἀναρχίαν. Δημοσία ἀσφάλεια οὐδαμοῦ ὑφίστατο. Οἱ πολῖται ἐληστεύοντο εἰς τὰς ὁδοὺς. Τὰ κακοποιὰ στοιχεῖα παρέμενον ἀκαταδίωκτα, ἂν μὴ ἐπίτηδες ἐστρατολογοῦντο ὑπ' αὐτῶν τῶν Ἀρχῶν πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν τῶν Διοικητικῶν διαίρεσις ἦτο ἄγνωστος. Καὶ τὸ ἐλάχιστον αἶσθημα ἀσφαλείας τοῦ προσώπου, τῆς τιμῆς καὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, εἶχε τελείως ἐκλείψει.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ὑπὸ τοιαύτην κατάστασιν πραγμάτων, εἶναι περιττὸν νὰ τονίσῃ τις ὅτι ἡ δικαιοσύνη δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ. Ἄλλως τε ἐπὶ Τουρκοκρατίας δὲν ὑπῆρχε καὶ νομοθεσία. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ Τουρκικὴ νομοθεσία εἶναι ἄγραφος, στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἐθίμων, καὶ παραδόσεων, ἄγνωστος ὥς ἐκ τούτου εἰς τοὺς πολλοὺς καὶ κτῆμα τῶν ὀλίγων, ἐρμηνευόντων ταύτην ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, τοῦ προσώπου καὶ τοῦ μπαξισίου.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἐπὶ τὸν μόνον ἐρείπια. Τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα εἶχον καταστραφῆ ὑπὸ τῶν Βουλγάρων. Αἱ δὲ Ἑκκλησίαι, εἰς τὰς ὁποίας εἶχον καταφύγει, εἶχον καὶ αὗται ἀποτεφρωθῆ ὑπὸ τῶν ὀρδῶν τῆς ἀκολουθησάσης τὴν Βουλγαρικὴν, Τουρκικὴς ἐπιδρομῆς.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗΣ

Ἀρκεῖ νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ κατάστασις ἦτο τοιαύτη, ὥστε οὐδεὶς οἰκονομικὸς ὑπάλληλος ὑπῆρχε. Φόροι εἰσπράττοντο παρὰ πάντων καὶ ἀπὸ πάντα, δις καὶ τρίς, χρησιμοποιουμένης τῆς μαχαίρας τοῦ κομιτατζῆ, ἀντὶ τοῦ ἐντάλματος. Οὐδὲν τελωνειακὸν δίκτυον ὑπῆρχε, τὸ δὲ λαθρεμπόριον ἐνηργεῖτο ἐλευθέρως.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις εὐρέθη, ἅμα τῇ ἐγκαταστάσει τῆς, πρὸ ἀνυπερβλήτων δυσχερειῶν. Αἱ ὁδοὶ ἀνεσκαμμέναι. Τὰ δημόσια οἰκήματα κατεστραμμένα ἐκ τῆς διαρπαγῆς. Αἱ συγκοινωνίαι εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, τὰ πάντα γενικῶς ἐν ἀποσυνθέσει, καθόσον ἐπὶ τοῦ προκατόχου καθεστῶτος οὐδεμία ποτὲ ὀργανωμένη ὑπηρεσία δημοσίων ἔργων ὑπῆρξε.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ & ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΥ

Ὅταν ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς εἰσῆλθεν, εὐρέθη πρὸ μιᾶς ἀκαλλιεργήτου ἐρήμου. Ἐρείπια πρῶην χωρίων ἔκειντο τῇδε κακεῖσε. Αἱ εὐρύταται ἐκτάσεις τῶν Θρακικῶν πεδιάδων ἦσαν σχεδὸν ἀκαλλιεργητοί. Αἱ ἀμπελοφυτεῖαι, μωρεοφυτεῖαι καὶ φυτεῖαι ὀπωροφόρων δένδρων ἐντελῶς κατεστραμμένοι. Ἡ Θρακικὴ Χώρα,

ένεκα τῶν ἐπανελημμένων διώξεων τοῦ πληθυσμοῦ της, τῶν μετατοπίσεων καὶ τῶν συντελεσθεισῶν διαρπαγῶν Τούρκων καὶ Βουλγάρων, ὡς καὶ τῶν πυρκαϊῶν τὰς ὁποίας ἔθεσαν Τούρκοι καὶ Βούλγαροι φεύγοντες, εἶχε τελείως ἀπογυμνωθῇ. Τὰ κτήνη, τὰ τε ἀροτριῶντα, μεταφορικὰ καὶ ἐν ποιμνίοις εἶχον διαρπαγῇ. Κατὰ τὰς ληφθείσας ἐπὶ τόπου πληροφορίας, διηρπάγησαν 25,396 ζεύγη βοῶν, 14,942 ἵπποι καὶ 29,199 ἀγελάδες.

Τὰ διαρπαγέντα ποίμνια προβάτων τῶν Χριστιανῶν ὑπερβαίνουνσι, κατὰ τοῖς μετριοτέροις ὑπολογισμοῖς, τὸς 400,000 κεφαλῶν.

Ὁ πληθυσμὸς εἶχεν ἀραιωθῇ σημαντικῶς. Αἱ οἰκίαι τῶν Χριστιανῶν εἶχον καὶ πολυεὶδῶς καταστραφῇ. Κατὰ συνταχθεῖσαν ἐπίσημον καταγραφὴν αἱ εὗρεθεῖσαι κατεστραμμέναι οἰκίαι, ἅμα τῇ εἰσόδῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, ἀνείρχοντο εἰς τὸν ἀριθμὸν 34,436.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ

Αὕτη εἶναι γινώσκον ὅτι εἶχε πρὸ πολλοῦ ἀντικατασταθῇ ὑπὸ τῆς Τουρκο - Βουλγαρικῆς ὑπηρεσίας ἐξοντώσεως.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΤΑΧ. ΤΗΛ. & ΤΗΛΕΦ.

Ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς ἅμα τῇ εἰσόδῳ του εὔρε τηλεγραφικὸν δίκτυον ἐν τελείᾳ παραλύσει. Στύλοι σεσηπότες, μονωτήρες καὶ ὑποστηρίγματα κατεστραμμένα. Ταχυδρομικαὶ συγκοινωνίαι εἰς πρωτόγονον κατὰστασιν. Ἀγροτικὴ Ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία ἀνύπαρκτος. Λειτουργία ὑπηρεσίας ἐπιταγῶν δὲν ὑπῆρχε, ἀλλ' οὔτε καὶ ὑπηρεσία ταχυδρομικῶν δεμάτων. Λόγῳ ἀφ' ἑνὸς τῶν κοιτατζήδων, ἀφ' ἑτέρου τῆς παρομιώ-

δους Τουρκικῆς νωθρότητος, Ταχυδρομική, Τηλεγραφική καὶ Τηλεφωνικὴ συγκοινωνία δὲν ὑπῆρχεν ἐν Θράκῃ.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Κτήματα τελείως ἐγκαταλελειμμένα, ἐμπόριον καὶ βιομηχανία ἐν νηπιῳδῇ καταστάσει, καὶ τελεία ἔλλειψις τροφίμων.

Ἴδου ἡ εἰκὼν, τὴν ὁποίαν παρουσίαζεν ἡ Θράκη, ἅμα τῇ καταλήψει ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

ΤΟ ΘΕΑΜΑ ΤΩΝ ΘΡΑΚΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ
ΑΜΑ ΤΗ ΕΙΣΟΔΩ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

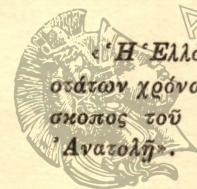

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Β΄.

Η ΘΡΑΚΗ ΣΗΜΕΡΟΝ

«Ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τῶν ἀρχαι-
στᾶτων χρόνων ὑπῆρξεν ὁ πρό-
σωπος τοῦ πολιτισμοῦ ἐν τῇ
Ἀνατολῇ».

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ἡ Θράκη σήμερον, δύο ἔτη δηλαδή περίπου ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἐμφανίζεται ὑπὸ τελείαν διοικητικὴν μορφήν. Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις προσεπάθησε καὶ ἐπέτυχε νὰ ἐφαρμόσῃ διοικητικὸν σύστημα τόσον τέλειον ὅσον καὶ ἐπαγωγόν. Ἐξ νομοὶ καὶ 22 ὑποδιοικήσεις, μὲ Νομάρχας καὶ Ὑποδιοικητὰς γνώστας τοῦ τόπου καὶ τῆς γλώσσης, ἀπαρτίζουν σήμερον τὴν Γενικὴν Διοίκησιν τῆς Θράκης. Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις προσεπάθησεν ἐπίσης καὶ ἐπέτυχε νὰ συνδυάσῃ ἐν τῇ διοικητικῇ δράσει τὴν γνῶσιν καὶ τὴν πείραν τῶν διοικητικῶν ὀργάνων, καὶ διὰ τοῦτο παντοῦ, ὅπου κατέστη δυνατόν, ἐχρησιμοποίησε τὸ ἐντόπιον στοιχεῖον. Εἰς πάντα τὰ γραφεῖα τῆς διοικητικῆς ὑπηρεσίας συναντᾷ κανεὶς σήμερον Μουσουλμάνους, Ἀρμενίους καὶ Ἰσραηλίτας, συνεργασομένους ἐν ἀγαστῇ ἀδελφότητι μετὰ τῶν Ἑλλήνων συναδέλφων των. Χαρακτηριστικὸν τῆς προσπάθειας τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως νὰ χρησιμοποιήσῃ ἐντόπιον ὕλικὸν ἐν τῇ διοικητικῇ δράσει εἶναι ὅτι, ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἀνερχομένων εἰς 190—ἑξαίρεσει βεβαίως τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ—οἱ 95 εἶναι ἐντόπιοι Θράκες. Οὕτως ὁργανωθείσα ἡ Διοικητικὴ ὑπηρεσία ἠδυνήθη νὰ ὁμιλήσῃ κατ' εὐθείαν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Θρακικοῦ λαοῦ.

Ἡ ἀποκατάστασις αὕτῃ τῆς διοικητικῆς λειτουργίας, ὡς πρῶτον ἀποτελεσμα αὐτῆς εἶχε τὴν ἐμπέδωσιν τῆς ἀσφαλείας τοῦ τόπου. Τὴν αὐθαιρεσίαν τῶν Διοικητικῶν ὀργάνων, ἀντικατέστησε διοικήσις δεσμευομένη ὑπὸ Διαταγμάτων καὶ ἀποφάσεων, δι' ὧν ὠρίσθησαν ρητῶς τὰ καθήκοντα καὶ τὰ δικαιώματα τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν. Ἡ ἡσυχία καὶ ἡ τάξις ἀποκατεστάθησαν. Τὰ κλοποῖα στοιχεῖα ἀπεκαθάρθησαν, καὶ ἀπὸ ἑκατοντάδων αἱ ἐγκληματικαὶ πράξεις, αἵτινες ἐλαμβάνον χώραν ἄλλοτε κατὰ μῆνα, περιορίσθησαν κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας εἰς τριάκοντα ἕως τεσσαράκοντα καθ' ὅλην τὴν Θράκην.

Ἡ συγκρότησις, ἐμφάνισις καὶ συμπεριφορὰ τῆς Χωροφυλακῆς ἀπέβη ἀνταξία τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς αὐτῆς ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ. Οἱ ἴδιοι οἱ Μουσουλμάνοι, τοὺς ὁποίους ἡρώτων, ἐκ-

πλήττονται καὶ διακηρύττουσι τὴν εὐγνωμοσύνην των διὰ τὴν ἐδραιωθείσαν ἀσφάλειαν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, τὴν ὁποῖαν ποτὲ εἰς τὸ παρελθὸν δὲν εἶχον ἀπολαύσει.

Χαρακτηριστικὸν τῆς ἐπιβολῆς ἐνὸς διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ, τελείως λειτουργοῦντος ἐν Θράκῃ, εἶναι ὅτι ἡ χώρα κατέστη δυνατὸν ὑπὸ τὴν Ἑλληνικὴν διοίκησιν νὰ συμμετάσχη κοινοβουλευτικῶν ἐκλογῶν ὑπὸ τὰς ἐγγυήσεις καὶ διατυπώσεις τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας. Τὰ δίκαια τῶν μειονοτήτων, ἐν τῇ ἀντιπροσωπεύσει αὐτῶν ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ δι' ὁμοφύλων Βουλευτῶν, ἀνεγνωρίσθησαν κατὰ τὸν μᾶλλον φιλελεύθερον τρόπον. Πάντες οἱ πολῖται, ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκείας, ἀπήλυσαν τῶν αὐτῶν ἐγγυήσεων καὶ εὐκολιῶν ἐν τῇ ψηφοφορίᾳ πρὸς ἐκλογὴν Βουλευτῶν. Εἰς οὐδὲν διαμέρισμα καὶ εἰς οὐδὲν ἐκλογικὸν τμήμα ἐματαιώθη ἐκλογή. Ἰνὰ δὲ καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ Λαοῦ μετέχωσιν ἀμέσως εἰς τὰ ἔργα τῆς Διοικήσεως τῶν ὑποθέσεων τῆς Χώρας κατηρτίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐσχάτως ἡ ὀργανικὴ ἀπόφασις περὶ λειτουργίας τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων ἐν Θράκῃ, προβλέπουσα περὶ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, Γενικοῦ, ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Πολιτικῆς Διοικήσεως, Νομαρχιακῶν ἐν ταῖς Νομαρχίαις καὶ Συμβουλίων Ὑποδιοικήσεων ἐν ταῖς Ὑποδιοικήσεσι. Τὸ πρῶτον Γενικὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον λειτουργεῖ ἤδη ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1920, παρέχον συνδρομὴν εἰς τὴν Διοίκησιν ἐπὶ πλείστον ζητημάτων τῆς Θράκης.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν, καὶ διὰ ταύτην ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις προέβλεψεν. Ἔλαβε μέριμναν περὶ ἀορίας συγκροτήσεως τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, δώσασα τοιούτοτρόπως τὴν ἀναγκαίαν ὥθησιν, ὅπως οἱ αὐτοδιοικούμενοι τοπικοὶ ὀργανισμοὶ ἐπιτελοῦν τελείως τὸν δημόσιον καὶ κοινωνικὸν αὐτῶν προορισμόν. Ἡ συμμετοχὴ ἀντιπροσώπων τῶν μειονοτήτων εἰς τὰ Δημοτικὰ ἀξιώματα, ἀνεγνωρίσθη κατὰ τὸν μᾶλλον φιλελεύθερον τρόπον. Οὐ μόνον δὲ ἐν τοῖς Δημοτικαῖς Συμβουλίοις ἀντιπροσωπεύονται αἱ οἰκοῦσαι τοὺς Δήμους Ἐθνότητες, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐκτελεστικῇ τῶν Δήμων ἀρχῇ. Ἐν Ἀδριανουπόλει, 40 Ἐκκλησίαις, Παιδεστῷ καὶ εἰς ἄλλας κωμοπόλεις, συνήντησα τοὺς διατηρηθέντας ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως Δημάρχους. Τὰ ἔσοδα τῶν Δήμων, ἐξ ἄλλου, τῇ ἐποπτείᾳ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως ὑψήθησαν, ἐνῶ πρότερον

οὔτε κἄν ἐπήρουν διὰ τὰς μᾶλλον στοιχειώδεις ἀνάγκας αὐτῶν. Διὰ μέτρων, στηριζομένων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Νομοθεσίαν, ἐδημιουργήθησαν νέοι σπουδαιότατοι πόροι. Σήμερόν ὅλαι αἱ πόλεις ἔχουσι διαθέσιμους πόρους ὅπως προβῶσιν εἰς ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ καθίδρυσιν ὑπηρεσιῶν κοινῆς ὠφελείας, τὰς ὁποίας ἡ πολυπαθὴς αὕτη χώρα ἀπὸ αἰώνων ἀναμένει.

Σήμερον ἐν τῇ Θράκῃ ἰδρύθη καὶ λειτουργεῖ δημοσία ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία, παρέχουσα, δαπάναις τοῦ Κράτους, ἰατρικὴν περίθαλψιν καὶ φάρμακα εἰς πάντα ἄπορον, ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκειῦματος. Ἡ Ἑλληνικὴ διοίκησις ἀνέλαβε τὴν δι' ἰδίων της ἐξόδων συντήρησιν τῶν δημοτικῶν Νοσοκομείων Ἀδριανουπόλεως, Κομοτηνῆς (Γιουμουλτζίνης) καὶ Ραιδεστού. Δὲν εἶναι ἄνευ ἐνδιαφέροντος ἡ παράθεσις ἀριθμῶν τινῶν, σχετικῶς μὲ τὴν δρᾶσιν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

Οὕτω ἐν τῷ **Νοσοκομείῳ Ἀδριανουπόλεως** ἐνοσηλεύθησαν μέχρι τέλους 1921 δωρεάν :

Ἑσωτερικοὶ ἀσθενεῖς 1589 ἐξ ὧν	
Ἕλληνες	730
Μουσουλμᾶνοι	759
Ἀρμένιοι	30
Ἰσραηλῖται	51
Ξένοι	19

Ἑξωτερικοὶ ἀσθενεῖς 3997 ἐξ ὧν	
Ἕλληνες	1572
Μουσουλμᾶνοι	2040
Ἀρμένιοι	18
Ἰσραηλῖται	365
Ξένοι	2

Ἐν τῷ **Νοσοκομείῳ Κομοτηνῆς** (Γιουμουλτζίνης) ἐνοσηλεύθησαν μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1921 :

Ἑσωτερικοὶ ἀσθενεῖς 439, ἐξ ὧν	
Ἕλληνες	257
Μουσουλμᾶνοι	155
Ἀρμένιοι	13
Ἰσραηλῖται	14

Ἐξωτερικοὶ ἀσθενεῖς 1618, ἐξ ὧν

Ἕλληνες	894
Μουσουλμᾶνοι	521
Ἀρμένιοι	101
Ἰσραηλῖται	123

Ἐν τῷ *Νοσοκομείῳ Παιδεστοῦ* ἐνοσηλεύθησαν μέχρι τέλους 1921:

Ἐσωτερικοὶ ἀσθενεῖς 536, ἐξ ὧν

Ἕλληνες	151
Ἀρμένιοι	39
Τούρκοι	33
Ἰσραηλῖται	7

Οἱ δὲ λοιποὶ ἦσαν πρόσφυγες ἐκ Νικομηδείας, Ἕλληνες, Ἀρμένιοι καὶ Κιρκάσιοι.

Ἐξωτερικοὶ ἀσθενεῖς 5238.

Ἡ ἐτήσια δαπάνη, ἣτις ἐβάρυνε τὴν Ἑλληνικὴν διοίκησιν διὰ τὴν συντήρησιν τῶν φιλανθρωπικῶν τούτων ἰδρυμάτων ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 400.000.

Διὰ τούτων, καὶ δι' ἄλλων μέτρων, τὰ ὅποια ἔλαβεν ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις, κατεπολεμήθησαν ἀποτελεσματικῶς, καταπνιγόμεναι ἐν τῇ γενέσει τῶν, πᾶσαι αἱ ἐνσκήπτουσαι εἰς τὴν χώραν μολυσματικαὶ νόσοι, καὶ ἰδίᾳ ὁ ἐξανθηματικὸς τύφος. Κατεπολεμήθησαν αἱ νόσοι καὶ αἱ συμφοραὶ τῶν χιλιάδων Ρώσων στρατιωτῶν καὶ πολιτῶν, τὰς ὁποίας ἔφερον εἰς τὴν Καλλίπολιν, καὶ παρεσχέθησαν τοιαῦται ἐκδουλεύσεις κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, ὥστε ὅλος ὁ ἀτυχήσας οὗτος κόσμος, ἐξέφρασεν ἐπανέλημμένως καὶ κατὰ τὸν ἐπισημότερον τρόπον, τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν διοίκησιν.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ἡ Θράκη σήμερον ἔχει τελείαν νομοθεσίαν, γνωστὴν καὶ προσιτὴν τοῖς πᾶσι καὶ μὴ ἀποτελοῦσαν πλέον μυστήριον κατεχόμενον ὑπὸ τῶν ὀλίγων. Κατὰ τὴν ἐφαρμοζομένην νομοθεσίαν, τὰ ὑφιστάμενα Ἑκκλησιαστικὰ ἢ ἱερὰ Δικαστήρια ἐκάστης Θρησκευτικῆς Κοινότητος, καθὼς καὶ αἱ ἐκ διεθνῶν συμβάσεων παραγόμεναι ὑποχρεώσεις, διατηροῦνται κατὰ τὸ στά-

διον τῆς στρατιωτικῆς κατοχῆς. Διτηρήθη καὶ ἐφαρμόζεται σήμερον ἐν Θράκῃ ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων ὁ νόμος τῆς «Ρεζί» πρὸς προστασίαν τῶν συμφερόντων τῆς Ἑταιρείας τοῦ Μονοπωλίου τῶν Καπνῶν.

Σήμερον ἐν Θράκῃ λειτουργοῦν κανονικῶς τὰ ἑξῆς Δικαστήρια:

Ἐν Ἐφετεῖον ἐν Ἀδριανουπόλει.

Ἐξ Πρωτοδικεῖα ἐν Ἀδριανουπόλει, Σαράντα Ἐκκλησίαις, Ραιδεστῷ, Καλλιπόλει, Ἀλεξανδρουπόλει (Δεδε-Ἀγάτς) καὶ Κομοτηνῇ (Γιονμουλτσίνη).

Ἐξκοσι καὶ ἑξ Εἰρηνοδικεῖα ἐν ἀπάσαις ταῖς ἑδραῖς τῶν νομῶν καὶ τῶν Ὑποδιοικήσεων.

Ἐκαστον Πρωτοδικεῖον εἶνε καὶ Πλημμελειοδικεῖον. Ἐκαστον Εἰρηνοδικεῖον εἶναι καὶ Πταισματοδικεῖον, συνάμα δὲ καὶ Συμβολαιογραφεῖον.

Ἐχουσι δὲ συστηθῇ καὶ τέσσαρα εἰδικὰ Συμβολαιογραφεῖα καὶ ἐν εἰδικὸν Πταισματοδικεῖον.

Ἐν ἐκάστη ἑδρᾷ Πρωτοδικεῖον λειτουργοῦσι φυλακαὶ ὠργανωμέναι κατὰ τὸν ἐντελέστερον τρόπον, μετὰ προχείρων ἰατρειῶν καὶ Φαρμακείων καὶ προχείρων διαμερισμάτων χρησιμευόντων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Θεοκρατικῶν καθηκόντων, κεχωρισμένως τῶν Χριστιανῶν καὶ τῶν Ὀθωμανῶν.

Ἡ γνωστὴ τοῖς πᾶσιν Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη λειτουργεῖ ἀπροσκόπτως, ἐμπνέουσα τὴν ἐμπιστοσύνην εἰς πάντας τοὺς πολίτας ἀνεξαιρέτως, ἀποβλέπουσα μόνον εἰς τὸ δίκαιον, ἀκούουσα μόνον τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεως, μὴ ἐξοντώνουσα τοὺς ὑπ' αὐτῆς δικαζομένους, ἀλλὰ προσπαθοῦσα νὰ βελτιώνη αὐτούς, παρακολουθοῦσα τούτους καὶ ἐν ταῖς φυλακαῖς, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περὶ ἀναστολῆς τῆς ποινῆς ἢ καὶ τοῦ ὑπολοίπου αὐτῆς, διὰ τοὺς βελτιουμένους καταδίκους, καὶ διὰ τῆς μετατροπῆς μικρῶν τινῶν ποινῶν φυλακίσεως ἢ κρατήσεως εἰς χρηματικάς.

Κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων ἀπελύθησαν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως κατάδικοι τινές, κρατούμενοι ἐν ταῖς φυλακαῖς διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ποινικῶν ἐξόδων, τὰ ὅποια κατέβαλεν ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις Θράκης.

Διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς Δικαιοσύνης ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις Θράκης ἔχει ὀρίσει 5 Ἐφέτας, 10 Εἰσαγγελεῖς, 35 Πρωτοδί-

κας, 30 Ειρηνοδίκα; καὶ 300 ἄλλους ὑπαλλήλους, βοηθούς, κλη-
τήρας; κλπ.

Διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἄνω ὑπαλλήλων, τῶν Δικαστικῶν
Καταστημάτων, τῶν Φυλακῶν καὶ τὴν συντήρησιν τῶν φυλα-
κισμένων τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος δαπανᾷ ἐτησίως τέσσαρα ἑκα-
τομύρια δραχμῶν.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Σήμερον ἐν Θράκῃ λειτουργοῦν 383 Δημοτικὰ σχολεῖα, μὲ
850 Διδασκάλους καὶ Διδασκάλισσας καὶ 47,797 μαθητὰς καὶ
μαθητρίδας. Σήμερον ἐν Θράκῃ λειτουργοῦν ἐπίσης 2 Διδασκα-
λεῖα Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, δύο πλήρη Γυμνάσια καὶ 14 Ἡ-
μιγυμνάσια μὲ 66 Καθηγητὰς καὶ 1904 μαθητὰς.

Ἐκ τῶν ἐρειπίων καὶ τῆς καταστροφῆς ἀναθρόσκουσι, τῇ
ἀρωγῇ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως εὐπρόσωπα Ἑλληνικὰ Διδα-
κτήρια, κατασκευάζονται δὲ εἰς διάφορα κέντρα χιλιάδες θρα-
νίων κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς, συγχρόνως δὲ ἐνεργεῖται
δραστηρίως ἡ κατασκευὴ καὶ προμήθεια καὶ τῶν λοιπῶν ἀπα-
ραιτήτων εἰδῶν τοῦ ἐφοδιασμοῦ τῶν διδασκῶν, ἐτέθησαν
δὲ ἐνιαχοῦ καὶ βάσεις τῆς ἰδούσεως σχολικῶν βιβλιοθηκῶν
καὶ ἀναγνωστηρίων.

Τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα τῆς Χώρας ἔχουσι διαιρεθῇ εἰς 12
ἐκπαιδευτικὰς περιφέρειας, οὕτω δὲ εἶναι δυνατὴ συχνὴ ἐκ μέ-
ρους τῶν Ἐπιθεωρητῶν παρακολούθησις τῆς λειτουργίας τῶν
σχολείων καὶ καθοδήγησις τῶν διδασκάλων εἰς τὸ ἔργον των.

Κατὰ τὰς θερινὰς μῆνας ὁργανώθησαν, χάριν τῶν διδα-
σκάλων, παιδαγωγικὰ μαθήματα εἰς Ἀδριανούπολιν καὶ εἰς 6
ἄλλα κέντρα τῆς Θράκης, παρηκολούθησαν δὲ αὐτὰ 413 ἐν ὅλῳ
διδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι.

Θαυμαστὴ δὲ ὑπῆρξεν ἡ δραστηριότης τοῦ Ἑλληνικοῦ στοι-
χείου καὶ ἐν τῇ φροντίδι ὑπὲρ τῶν ἱερῶν, οἱ πλείστοι τῶν
ὁποίων εἶναι μάρτυρες σκληροῦ διωγμοῦ. Καίτοι τὸ Κράτος
ἦτο δύσκολον νὰ βαστάσῃ ὅλας τὰς δαπάνας τῆς μισθοδοσίας
των, τῇ φροντίδι τῶν Ἑλληνικῶν ἐνοριῶν, ἐξησφαλίσθη κατὰ
τὸ πλεῖστον καὶ ἡ συντήρησις τούτων.

Ὅσον ἀπορᾷ τὸ θρησκευτικὸν καὶ ἐκπαιδευτικὸν καθεστῶς
τῶν μειονοτήτων, ἀνάγκη νὰ τονισθῇ ὡς χαρακτηριστικὸν τοῦ

ἐκπολιτιστικοῦ καὶ ἀλτροῦστικοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον διέπει τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν τῆς Θράκης, ὅτι καὶ τοῦτο ἔτυχε πολυειδοῦς προστασίας, παρ' ὅλας τὰς μέχρι τῆς εισόδου τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καταστροφὰς καὶ τοὺς δεινοὺς διωγμούς, τοὺς ὁποίους ὑπέστησαν ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἐκπαίδευσις ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ τῶν Βουλγάρων. Σήμερον ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις Θράκης συντηρεῖ δαπάναις τῆς 24 Μουφτῆδες, ἔδωκε δὲ κατὰ περιόδους ἐπιχορηγήσεις εἰς τὰς Ἰσραηλιτικὰς καὶ Ἀρμενικὰς Κοινότητας καὶ τὰ σχολεῖα, καθ' ὑπερβάσιν δὲ τῶν ἐκ τῆς Συνθήκης ὑλοθεώσεων τῆς συντηρεῖ ἰδίαις δαπάναις ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Θράκῃ 157 Δημοτικὰ Μουσουλμανικὰ σχολεῖα. Πλὴν τούτου ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις ἔδαπάνησε διὰ τὴν ἐπισκευὴν τεμενῶν καὶ σχολείων Μουσουλμανικῶν διάφορα ποσά, ἔφθασε μάλιστα καὶ μέχρι τῆς διανομῆς Μουσουλμανικῶν βιβλίων εἰς ἀπόρους Μουσουλμάνους μαθητάς.

Κατὰ τὸ 1921 ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις Θράκης ἔδαπάνησε διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τοὺς Θεραπευτικούς ἀρχηγοὺς τῶν μειονοτήτων 1.755.928 δρα., ἡ δὲ τὸ τέταρτον τοῦ συνόλου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ὀργανισμῶν καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀνέρχοντο εἰς 7,755,000.

ΑΠΟ ΑΠΩΣΕΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗΣ

Ἀμα τῇ εἰσόδῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καθ' ἅπασαν τὴν Θράκην οὐδεὶς οἰκονομικὸς ὑπάλληλος ὑπῆρχε. Σήμερον ἐν Θράκῃ, ὑπάρχει τελεία ἐγκατάστασις οἰκονομικῶν Ἀρχῶν, ἐπεκτεινομένη μέχρι τῶν πλέον ἀποκέντρων σημείων, χάριν τῆς διευκολύνσεως τῶν πολιτῶν. Οἱ ὑπάλληλοι τῆς Οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας εἶναι κατὰ τὰ 80 % Θράκες, Ἕλληνες, Ὀθωμανοί, Ἰσραηλῖται καὶ Ἀρμένιοι, συνεργαζόμενοι ἀδελφικῶς.

Πλήρες τελωνειακὸν δίκτυον λειτουργεῖ ὡσαύτως σήμερον καθ' ἅπασαν τὴν μεθόριον γραμμὴν, περιστέλλον ἐντελῶς τὸ λαθρεμπόριον, ὅπερ ἐλυμαίνετο ἐλευθέρως πρότερον τὴν Χώραν. Τ' ἀποτελέσματα τῆς καταστολῆς τοῦ λαθρεμπορίου ἐγένοντο ἤδη αἰσθητὰ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ξένα ἰδρύματα, Μονοπώλιον καπνοῦ κ.λ.π., αἱ εἰσπράξεις τῶν ὁποίων κατὰ πολὺ ηὔξησαν, ἐν σχέσει πρὸς τὰ προηγούμενα ἔτη. Ἦδη λειτουργοῦν ἐν Θράκῃ 27 Οἰκονομικὰ Γραφεῖα βεβαιώσεως φόρων (Ἐφορεῖαι)

Συγχρόνως, δαπάναις τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, διετεθήσαν 25 βενζιναρότερα πρὸς καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν τῶν ἀπόρων πάσης φυλῆς. Ἐπειδὴ δὲ ὑπῆρχεν ἑλλειψις ὁδηγῶν τούτων, ιδρύθη ἀμέσως σχολὴ ἐργατῶν ὁδηγῶν βενζιναρότερων, κατὰ πρῶτον μὲν ἐν Κομοτηνῇ, ἀκολούθως δὲ ἐν Ἀδριανουπόλει, ἐξ ὧν ἀπεφοίτησαν διὰ δαπάνης δρχ. 101.918.— 78 πρακτικοὶ ὁδηγοὶ βενζιναρότερων.

Δι' ὀλικῆς δαπάνης δραχμῶν 453.177

α'. ὠργώθησαν στρέμματα 15.351

β'. ἐσβαρύνισθησαν » 1.138

γ'. ἐσπάρησαν » 237

Σηροτροφία - Ἀμπελουργία - Δενδροκομία. — Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις Θράκης, ὅταν ἀνέλαβε τὸ ἔργον τῆς, εὐρέθη πρὸ κατεστραμμένων ἀμπελοφυτειῶν, μωρεοφυτειῶν καὶ φυτειῶν ὁπωροφόρων δένδρων. Πρὸς ἀνασύστασιν τούτων προέβη ἀμέσως εἰς τὴν σύστασιν ἐνὸς δενδροκομικοῦ σταθμοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει, διὰ τοῦ ὁποίου εἰσῆχθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν γεωργικὸν ἔτος ἐξ Ἀθηνῶν καὶ διανεμήθησαν δωρεὰν 45.000 ὁπωροφόρα δένδρα. Σήμερον δὲ ὑπάρχουσιν ἕτοιμα πρὸς διανομὴν περὶ τὰ δύο ἑκατομύρια μωρεοδένδρων καὶ 500.000 ὁπωροφόρων δένδρων, τὰ ὅποια θὰ παραχωρηθοῦν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους δωρεάν. Ὑπάρχουσιν ἐπίσης δύο φυτώρια Ἀμερικανικῶν κλιμάτων, ἐν ἑν Ἀδριανουπόλει, καὶ ἕτερον ἐν Σαμάντα Ἐκκλησίαις, ἐκ τῶν ὁποίων διανεμήθησαν δωρεάν, κατὰ μὲν τὸ παρελθὸν ἔτος 40.000 ἔρριζα κλίματ' ἀπορροιασθέντων δὲ ὅπως διανεμηθοῦν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἕτερα 15.000 κλίματα.

Ἐπειδὴ δὲ ὑπελογίσθη ὅτι τὰ δύο ταῦτα φυτώρια Ἀμερικανικῶν κλιμάτων δὲν θὰ ἐπαρκέσουν πρὸς ταχεῖαν ἀνασύστασιν τῶν ἀμπελώνων τῆς Θράκης, ιδρύθη καὶ ἕτερον Ἀμπελουργικὸν φυτώριον ἐν Σηλυβρία, αἱ ἐργασίαι τοῦ ὁποίου ἤρξαντο ἤδη.

Ἡ ἑγκαιρὸς ἐπισκευὴ 500 σηροτροφικῶν συστημάτων τῆς Δυτικῆς Θράκης, ἡ παροχὴ 10000 καθρονίων πρὸς κατασκευὴν καλαμωτῶν καὶ στάσεων σηροτροφίας, ἡ διανομὴ δωρεάν μεταξοπόρου, ὁ καθιερωθεὶς αὐστηρὸς ἔλεγχος αὐτοῦ, συντελούσης

καὶ τῆς ἐπιμελοῦς παρακολουθήσεως ἐκ τροφῶν ὑπὸ δύο εἰδικῶν σηροτρόφων ἐπέφερον τὸν δεκαπλασιασμόν τῆς παραγωγῆς τῶν κουκουλιῶν. Οὕτως ἀπὸ 310 χιλιάδας χλγ. εἰς τὰ ὅποια ἀνῆλθεν ἡ παραγωγή κατὰ τὸ 1920, ἀνῆλθεν αὕτη κατὰ τὸ 1921 εἰς 515 χιλιάδας χλγ. με τάσεις διπλασιασμοῦ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος.

Συνεταιρισμοί. — Ἡ μέριμνα τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ Θράκης δὲν περιορίσθη εἰς ὅσα μόνον ἀνωτέρω ἐξετέθησαν. Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις, φρονοῦσα ὅτι ἄνευ τῆς ὁργανώσεως τῶν ἀγροτῶν πᾶσα προσπάθεια εἰς τὸ μέλλον πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας καὶ αὐξήσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πλούτου θὰ προσέκρουεν εἰς ἀνυπερβλήτα ἐμπόδια, προσεπάθησε καὶ ἐπέτυχε τὴν ἱδρύσιν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, ἀναβιβάσασα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 1921 καθ' ἅπασαν τὴν Θράκην εἰς 210. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι οἱ Γεωργικοὶ Συνεταιρισμοὶ εἰς τοὺς ὁποίους νῦν μετέχουν καὶ οἱ Μουσουλμάνοι γεωργοί, ἦσαν πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως ἐν Θράκῃ τελείως ἀγνώστοι.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟΣ
ΤΩΝ ΙΔΡΥΘΕΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΥΣ ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Νομός	Ἀριθμὸς Συνεται- ρισμῶν	Ἀριθμὸς ἰδρυτῶν	Συνεταιρ. κεφ. δραχ.	Τακτικὸν ἀπόθεμα
Ἀδριανουπόλ.	39.—	1.92.—	169.270.—	3584.—
40 Ἑκκλησι- σταίου	38.—	2121.—	278.060.—	4242.—
Ραιδεστοῦ	65.—	2668.—	320.550.—	5336.—
Ροδόπης	7.—	192.—	31.300.—	384.—
Ἐβρου	44.—	1890.—	192.960.—	3618.—
Καλλιπόλ.	17.—	337.—	46.100.—	674.—
	210.—	8919.—	1036.740.—	17838.—

Πρὸς τοὺς Συνεταιρισμοὺς τούτους ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις Θράκης παρέσχε καὶ οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, χορηγήσασα δάνεια δραχ. 4.868.500.

Ἡ ἱδρύσις τῶν συνεταιρισμῶν συνεχίζεται ἀθροῖαι δὲ ὑποβάλλονται ἐκ μέρους τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἰδρυθέντων

συνεταιρισμῶν αἰτήσεις πιστώσεων πρὸς τὰ οἰκεία Ὑποκαταστήματα τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Ὑπολογίζεται ὅτι τὰ πρὸς τοὺς συνεταιρισμοὺς δάνεια θὰ ἀνέλθωσιν, ἐντὸς τοῦ ἔτους 1922, εἰς 15 περίπου ἑκατομύρια δραχμῶν.

Τὰ ποσὰ ταῦτα, διοχετευόμενα διὰ τῶν συνεταιρισμῶν πρὸς τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν τῆς Θράκης, ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκείας, συμβάλλουσιν εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τοῦ τοσοῦτον δεινοπαθήσαντος Θρακικοῦ λαοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν καλλιέργειαν τῶν Θρακικῶν ἐκτάσεων, δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι, κατόπιν τῶν μέτρων τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, αὕτη θὰ ὑπερβῇ πάσας τὰς εἰθηνικὰς περιόδους.

Ἀναφορικῶς μὲ τὴν κτηνοτροφίαν, ἡ ἐδραίωσις τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ αἱ ὑποστηρίξεις τῶν κτηνοτρόφων, εἴτε ἀπ' εὐθείας διὰ τῶν δανείων τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, εἴτε ἑμμέσως διὰ τῆς ἀρωγῆς τῶν ἐμπόρων τῶν κτηνοτροφικῶν προϊόντων, ἐπαυξάνει καθημερινῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν κτηνῶν, καὶ ἰδίᾳ τῶν μικρῶν, ἥτοι προβάτων καὶ αἰγῶν.

Ὅμοίαν δὲ ἐξέλιξιν λαμβάνουν ὑπὸ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ σημερινοῦ Ἑλληνικοῦ καθεστώτος ἐν Θράκῃ καὶ τὰ κτηνοτροφικὰ προϊόντα, τυρός, βουτύρον κλπ. εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις δίδει ὥθησιν *βιομηχανικῆς ἐξελίξεως*.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΤΑΧ. ΤΗΛ. ΚΑΙ ΤΗΛΕΦ.

Σήμερον ἐν Θράκῃ λειτουργεῖ, ἐπισκευασθέν, ἀπροσκόπτως τηλεγραφικὸν δίκτυον, ἐκτάσεως 1692 χλμ. Ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως ἀντικατεστάθησαν στύλοι σιδηροὶ 1092· ἐτοποθετήθησαν μονοτήρες 3484· ἐτοποθετήθησαν ὑποστηρίγματα 600· ἀντικατεστάθησαν ὀξειδωμένα σύρματα ἐκτάσεως 28 χιλιομέτρων. Διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν νέων τηλεφωνικῶν τοιούτων, ἐχρησιμοποιήθησαν στύλοι 3651· μονοτήρες 3629· ἰσάριθμα ὑποστηρίγματα 452 χιλιόμετρα σύρματος σιδηροῦ· λειτουργοὺν τεθέντα εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ κοινοῦ 28 τηλεφωνικὰ γραφεῖα. Διεργουμένη τὸ τηλεγραφικὸν δίκτυον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὅλων τῶν πόλεων τῆς Θράκης· συνεστήθη ἡλεκτρικὸν ἐργαστήριον διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν τηλεγραφικῶν καὶ τηλεφωνικῶν μηχανημάτων. Κατηρτίσθη προσωπικὸν ἐξ 93 ἀγροτικῶν διανομέων, 115 ταχυ-

δρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν διανομέων, 66 τηλεγραφοφυλάκων, 29 ἔργατῶν συνεργείου καὶ 36 ταχυδρομίων.

Ἴδον αἱ πρῶται βάσεις τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ὑπηρεσίας τῶν Ταχ. Τηλ. καὶ Τηλεφ. ὑπηρεσιῶν.

Λεπτομερέστερον. — α'. Ἡ ὑπηρεσία τῆς Ταχ. συγκοινωνίας, ἀποκατεστάθη καὶ ἐξετάθη καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, διὰ συνδέσεως καὶ τῶν μικροτέρων συνοικισμῶν. Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις Θράκης ἔχει καταλήξει σήμερον εἰς ταχυδρομικὴν συγκοινωνίαν ἐκτάσεως 1160 χλμ. μὴ ὑπολογιζομένης τῆς διὰ τῶν σιδηροδρόμων ἐτελουμένης. Τὸ μέγεθος τῆς συντελεσθείσης ταύτης ἐργασίας, εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ κατωτέρω πίνακος:

ΠΙΝΑΞ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

Ταχ)καὶ Γραμμαὶ	Ἑβδομαδιαία ἐξυπηρέτησις	
	Ἐπὶ Τουρκικοῦ καθεστώτος	Σήμερον
Ἀνακτορίου-Κουπερίου	Καθημερινῶς	Καθημερινῶς
Τυρολόης-Σηλυβρίας	Τοῖς	Ἑξάκις
Τυρολόης-Ἡρακλείας	Δις	»
40 Ἐκκλησιῶν	Καθημερινῶς	Καθημερινῶς
Βρύσεως-Βιζύης	»	»
Ἀδριανουπ. Δρογγιλίου	Τοῖς	»
Ἀδριανουπόλεως-Νίκης	»	»
Κισσαίνης-Καλλιπόλεως	»	Ἑξάκις
Κισσαίνης-Μ. Γεφυράς	»	»
Καλλιπόλεως-Κυνός Σῶμα	»	Τετράκις
Ἑβρεσσ.-Περιστασέως	»	Ἑξάκις
Περιστασέως-Μυτιλήν	»	Τοῖς
Καριουπόλεως-Ἀλόης	Καθημερινῶς	Καθημερινῶς
Ραιδεστοῦ-Μαλγάρων	Τοῖς	Ἑξάκις
Κισσαίνης-Μάλαρα	»	»
Κισσαίνης-Κύψελα	»	»
Κισσαίνης-Αἰνου	Δις	Πεντάκις
Σιδηροχώριον-Βιζύης	Τοῖς	Ἑξάκις
Σκοπιῦ-Ποταμιᾶς	»	Καθημερινῶς
Ραιδεστοῦ-Βέλης	Καθημερινῶς	»
Μηδείας-Ἀνακτορίου	Τοῖς	Τοῖς

(Σημειωθήτω ότι και η ταχυδρομική αυτή συγκοινωνία ἐπὶ Τουρκικοῦ καθεστῶτος εἶχε τελείως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διακοπῇ, λόγῳ τῆς δράσεως τῶν λυμαιομένων τὴν ὑπαιθρον χώραν Τουρκο-Βουλγαρικῶν κομιτατζηδικῶν οργανώσεων).

β'. Ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀγροτικῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, ἀνύπαρκτος ἐπὶ τοῦ τέως Τουρκο-Βουλγαρικοῦ καθεστῶτος, ἐγκατεστάθη ἅμα τῇ ἐλεύσει τῶν Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν καὶ τοιούτοτρόπως ἐπετεύχθη ἡ πλήρης ἐξυπηρέτησις τῶν ἀγροτικῶν πληθυσμῶν. Ἀρκεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι οἱ ἀγροτικοὶ ταχ. διανομεῖς διασχίζουν σήμερον κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν τὴν Θράκην, καὶ διατρέχουσιν ἡμερησίως 2307 χλμ. Αἱ ἡμερήσιαι αὗται διαδρομαὶ τῶν ταχ. διανομέων, συνδυαζόμεναι πρὸς τὰς διανομὰς τῶν ταχυδρόμων, ἀναβιβάζονται εἰς 3467 χιλιόμετρα καὶ παρέχουσι τὴν εἰκόνα τῆς πλήρους καὶ τελείας ἀπὸ ταχυδρομικῆς ἀπόψεως ἐξυπηρέτησεως τῆς Θράκης.

γ'. Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἐπιταγῶν, ἀρξάμενη καὶ αὕτη ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχῶν, ἐπεξετάθη, σὺν τῷ χρόνῳ, εἰς πάντα τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα τῆς Θράκης, ἐπιτυχοῦσα τὴν τελείαν σήμερον [ἐξυπηρέτησιν τῶν συναλλασσομένων.

δ'. Αἱ ὑπηρεσίαι τῶν ταχ. δεμάτων καὶ ταχυδρομικῶν ταμιευτηρίων, ἀρξάμεναι καὶ αὗται ἅμα τῇ εἰσόδῳ τῶν Ἑλληνικῶν Πολιτικῶν Ἀρχῶν ἔχουσιν ἐπεκταθῇ σήμερον καθ' ἅπασαν τὴν Θράκην.

ε'. Ἡ ὑπηρεσία τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας, ἐπεκταθεῖσα ἐντὸς τῆς πόλεως Ἀδριανουπόλεως, ἐβελτιώθη σήμερον εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε ὄχι μόνον αἱ πολιτικαὶ καὶ αἱ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ νὰ συνδέωνται τηλεφωνικῶς ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ἰδιῶται.

Ὅτι ἐμποιεῖ ἐντύπωσιν εἰς τὸν ἐπισκεπτόμενον σήμερον τὴν Θράκην εἶναι τοῦτο· ὅτι παρ' ὅλα τὰ κολοσσιαῖα ἔξοδα τὰ καταβληθέντα ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων, σήμερον τὰ τηλεγραφικὰ τέλη Θράκης-Κωνσταντινουπόλεως εἶναι μικρότερα τῶν ἐπὶ Τουρκίας-εἰσπραττομένων. Ἐπίσης τὰ τηλεγραφικὰ τέλη Θράκης-Παλαιᾶς Ἑλλάδος εἶναι μικρότερα σήμερον παρ' ὅλον τὸ ὅτι ἅπαντα τὰ Κράτη ἠὔξησαν τὰ τηλεγραφικὰ τῶν τέλη.

ΑΠΟ ΑΠΩΣΕΩΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ

Τὸ ἔργον τῆς ὑπηρεσίας τῆς Περιθάλψεως τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως ἤρξατο πολὺ πρὸ τῆς εισόδου τῶν Ἑλληνικῶν Πολιτικῶν Ἀρχῶν ἐν Θράκῃ. Εὐθὺς ἅμα τῇ καταλήψει πρῶτον τῆς Δυτικῆς Θράκης ὑπὸ τῶν Διασυμμαχικῶν στρατευμάτων, ἦτοι ἀπὸ τῆς 15ης Νοεμβρίου τοῦ 1919, ἐγκατέστη ἀντιπροσωπεία τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως παρὰ τῷ Στρατηγῷ Σαρπύ, εἰς ἣν κυρίως ἀνετέθη τὸ ἔργον τῆς παλιννοστήσεω τῶν εἰς τὰ διάφορα διαμερίσματα τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδος καταφυγόντων ἐκ τῆς Δυτικῆς Θράκης προσφύγων.

Ἐπιτροπῇ, ἀποτελουμένη ἐκ Θρακῶν καὶ Δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐμερίμνησε πρὸς ἀνακούφισιν τῶν παθόντων πληθυσμῶν, διὰ παροχῆς χρηματικῶν βοηθημάτων, εἰδῶν ἐνδύσεως, φαρμάκων κλπ. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη περιῆλθεν ὁλόκληρον τὴν Ἑλληνικὴν Θράκην καὶ δι' ἐπιτολίου μελέτης ἐξηκρίβωσεν ὅτι αἱ ἐπενεχθεῖσαι καταστροφαὶ ἦσαν ἀνυπολόγιστοι καὶ ἀντελήφθη ὅτι τελεία εἶχεν ἐπέλθει ἐρήμωσις εἰς τὰς ἀστικὰς καὶ ἀγροτικὰς περιουσίας τῶν ἀτυχῶν πληθυσμῶν τῆς Θράκης. Αἱ ἐντελῶς κατεστραμμένοι οἰκίαι ἀνήρχοντο εἰς 3473, αἱ δὲ ἡμικατεστραμμένοι εἰς 409. Πᾶσαι δὲ αἱ λοιπαὶ εἶχον καταληφθῇ βιαίως ὑπὸ Βουλγάρων, ἐπίτηδες μετακινήθεν ἐκ παλαιᾶς Βουλγαρίας. Αἱ ἀστικαὶ περιουσίαι, κινηταὶ καὶ ἀκίνητοι, ἐργοστάσια, καταστήματα, ἐργαστήρια κλπ. εἶχον διαρπαγῇ, αἱ δὲ ἀγροτικαὶ εἶχον δειωθῇ. Πρὸς διευκόλυνσιν τῆς παλιννοστήσεως τῶν προσφύγων, ἰδρυθῇ ἐν Κομοτηνῇ Διευθύνσις Περιθάλψεως, εἰς δὲ τὰς πόλεις Ξάνθην, Ἀλεξανδρουπόλιν (Δεδε-Ἀγάτς), Σουφλίον, Διδυμότυχον, καὶ Ὀρεστιάδα (Καραγάτς) αὐτοτελεῖς ὑπηρεσίαι Περιθάλψεως, ἐξαρτώμεναι ἀπὸ τῆς ἄνω Διευθύνσεως. Ἡ παλιννόστησις, ἀρξαμένη τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1919, εἶχε σχεδὸν λήξει εἰς τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ μηνός. Οἱ δαπάναις τῆς Κυβερνήσεως, παλιννοστήσαντες ἀνῆλθον εἰς 37.145, ἐκτὸς ἐκείνων οὔτινες ἰδίαις δαπάναις ἐπανῆλθον εἰς τὰς ἐστίας τῶν.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πρὸς περίθαλψιν καὶ ἐγκατάστασιν τῶν παλιννοστούντων, κατεστραμμένων καὶ ἀπόρων κατοίκων τῆς Δυτικῆς Θράκης, ἐχορήγησε πίστωσιν τεσσάρων ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἐκτὸς τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπεστάλησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως τῆς Ἑλλάδος, μέσφ τῆς

Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ διανεμήθησαν δωρεὰν βοηθήματα εἰς εἶδη, ἀξίας 6,179.965 δραχ.

Πρὸς πλήρωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν κατεστραμμένων πληθυσμῶν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προήλθεν εἰς συμφωνίαν μετὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἥτις, τῇ ἐγγυήσει τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν τῆς χορηγήσεως δανείου μέχρι 7.000.000 δραχ., ὅπερ ποσὸν κατενεμήθη ἀναλόγως κατὰ περιφέρειας.

Μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἡ ὁργανωμένη αὕτη ὑπηρεσία τῆς Ἑλληνικῆς περιθάλψεως, ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τοῦ τμήματος τούτου τῆς Θράκης καὶ ἐμερίμνησε διὰ τὴν δαπάναν τοῦ Κράτους παλιννόστησιν εἰς τὰς ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Θράκῃ ἐστίας των, ὁλόθεν ἐξωρίσθησαν, 82.674 προσφύγων. Τούτους προσωρινῶς ἐγκατέστησεν εἰς μίσθια οἰκήματα, μέχρις ἐπισκευῆς τῶν ἡμικατεστραμμένων καὶ ἀνοικοδομήσεως τῶν κατεστραμμένων οἰκῶν των, καθόσον εἶναι πασίγνωστος ἡ τρομακτικὴ καταστροφὴ τὴν ὁποίαν ὑπέστησαν πᾶσαι αἱ πόλεις, κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία τῶν διαμερισμάτων τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης.

Πρὸς περίθαλψιν καὶ ἐγκατάστασιν τῶν παλιννοστούντων πληθυσμῶν διετέθη κατ' ἀρχὰς ποσὸν ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου δραχ., μετὰ ταῦτα δὲ πίστωσης ἐξ εἴκοσι ἑκατομμυρίων. Μέρους τοῦ ποσοῦ τούτου διετέθη ἀμέσως διὰ τὴν σύστασιν καὶ συντήρησιν 4 ὀρφανοτροφείων, εἰς τὰ ὁποῖα εὗρον στέγην καὶ περίθαλψιν τὰ τέκνα Θρακῶν, οἵτινες ἔπесαν θύματα τῆς Βουλγαρο - Τουρκικῆς θηριωδίας.

Τοιαύτη ἡ ὑπηρεσία τῆς Περιθάλψεως τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως Θράκης, διὰ τὴν ὁποίαν ὁμιλοῦν μετὰ βαθυτάτης ἐγνωμοσύνης 300 χιλιάδες εὐεργετηθέντων Θρακῶν.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Σήμερον ἐν Θράκῃ, δημιουργηθεῖσαι ἐκ τοῦ μηδενός, λειτουργοῦν σχεδὸν ἀπροσκόπτως ὑπηρεσίαι διὰ τὸ ἐμπόριον, διὰ τὴν στατιστικὴν, διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν δημοσίων νομημάτων, διὰ τὰ δημόσια κτήματα καὶ διὰ τὸν ἐπισιτισμὸν τῆς Θράκης. Ἐκ τοῦ μηδενός ιδρύθησαν καὶ λειτουργοῦν ἤδη ἐν Θράκῃ Ἑμπορικὰ Ἐπιμελητήρια, ἐν Ἀδριανουπόλει, Παιδεστῶ,

Ἀλεξανδρουπόλει καὶ Κομοτηνῇ. Ἐπεκταθεῖσα, ἐφαρμόζεται σήμερον ἐν Θράκῃ, ἡ σχετικὴ Ἑλληνικὴ νομοθεσία, ἡ διέπουσα τὰς Ἀωνύμους Ἑταιρείας καὶ τὰς Ἀσφαλιστικὰς τοιαύτας. Λόγῳ τῆς πρὸ τῆς καταλήψεως τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καταστάσεως ἐν Θράκῃ, τῆς μὴ ἐπιτρεπούσης οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην κίνησιν Ξένων, αἱ ὑπάρχονσαι ἱαματικαὶ πηγαὶ καὶ Λουτρὰ εἶχον ἐγκαταλειφθῇ, ὥς ἐπίσης εἶχον ἐγκαταλειφθῇ καὶ αἱ κατὰ τόπους ἀγοραί. Σήμερον ὑφίστανται κανονισμοί, διέποντες τὰς ἀγοράς ταύτας. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἱαματικῶν πηγῶν Θράκης καὶ τῶν Λουτρῶν ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις κατέβαλε καὶ καταβάλλει πᾶσαν μέριμναν καὶ φροντίδα. Ἀυστηρῶς ἡ κατάστασις εἰς ἣν εὐρίσκονται τὰ λουτρὰ ἐν Θράκῃ εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ καθίσταται δυσχερὴς ἡ ἐξεύρεσις ἐπιχειρηματίου πρὸς ἀνάθεσιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν. Σημειωθῆτω ὅτι ὑπάρχουσι τρεῖς γνωστὰ διὰ τὰς θεραπευτικὰς τῶν ἰδιότητος πηγαί, τὰ ὕδατα τῶν ὁποίων, γλωριούχα ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀποδίδουν θαυμασὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ ἀρθρῶν παθήσεων.

Ἄμα τῇ ἐγκαταστάσει τῆς Ἑλληνικῆς διοικήσεως, ἐλήφθη ὡσαύτως φροντίς διὰ τὴν σύστασιν Λιμεναρχείων, ὑπάρχουσι δὲ εἰς ὅλας τὰς μεγάλας παραλλήλους πόλεις τοιαῦτα σήμερον, διευκολύνοντα τὰς θαλασσίους συγκοινωνίας καὶ ἐξασφαλίζοντα τὴν ἀσφάλειαν τῶν ναυτιλομένων.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ μεταλλεῖα ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις ἄμα τῇ εἰσόδῳ τῆς ἐν Θράκῃ, κατέβαλε μέριμναν ὥπως ἐξακριβώσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ μὴ διατελούντων μεταλλείων καὶ ὀρυχείων, ὥς καὶ τὸ εἶδος τούτων, τοὺς παλαιοὺς καὶ νῦν τομείς ὥς καὶ τὴν ἡμερησίαν εἰς τόννους ἐξαγωγὴν ἢ ἐξόρυξιν λυγνίτου. Ὁ ἔλεγχος ἤρξατο καὶ διενεργεῖται καθ' ὅλους τοὺς νομίμους τύπους. Ἐν τοσοῦτῳ ἐπίκειται ἡ ψήφισις εἰδικοῦ νόμου περὶ μεταλλείων, μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὁποίου, ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις ἔχει λάβει τὰ ἐξῆς μέτρα :

α') Ἀπηγόρευσεν νέας παραχωρήσεις ἢ ἀδείας μεταλλευτικῶν ἔρευνῶν.

β') Ἐπέτρεψε τὴν ἐκμετάλλευσιν, ἐφ' ὅσον αὕτη ἐπανελήφθη ἀμέσως μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν κατοχὴν, ἢ εὐρέθῃ ὑπάρχουσα κατὰ ταύτην.

γ') Ἐπέτρεψε τὴν ἐκμετάλλευσιν εἰς τοὺς παλαιοὺς δικαιού-

χους, κατόπιν ἐλέγχου τῶν τίτλων των καὶ τῇ ἐγγράφῳ δηλώσει τούτων περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἀνευθύνου τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ἐν ᾗ περιπτώσει νέος νόμος περὶ μεταλλείων θεωρήσῃ τὰ δικαιώματα αὐτῶν παραγραφέντα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Δυτικὴν Θράκην δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἅπαντα ἡ χώρα αὕτη δὲν ἀποτελεῖ ἢ ἐν παμμέγεθος μεταλλεῖον.

Ὑπάρχουσιν ἐν Θράκῃ γαιάνθρακες, πετρέλαιον, μόλυβδος καὶ χαλκός. Γαιάνθρακες ὑπάρχουσιν εἰς τὰς περιφερείας τῆς Μακρᾶς Γεφύρας, Κεσσάνης, Μαλγάρων, Κυψελῶν, Κεϊταμπόλ, Δερβενάκι κλπ., ἐνθα ὑπάρχουσι πλεῖστα στρώματα λυγνίτου πάχους 0,60 μέχρι 1,40, περικλείοντα μεγάλας ποσότητας γαιανθράκων.

Περὶ πετρελαίου ὑπάρχει ἡ σοβαρὰ πιθανότης ὑπάρξεως σπουδαίων κοιτασμάτων, ἰδίως εἰς τὰς περιφερείας Φερρῶν, Περισιτάσεως καὶ Κεσταμίλ, ἐνθα ἡ γεωλογικὴ καὶ στρωματογραφικὴ σύστασις τοῦ ἐδάφους μαρτυρεῖ τὴν ὑπαρξίν πετρελαιοφόρων κοιτασμάτων.

Τέλος, ἀναφορικῶς μετὰ τὴν ὑπαρξίν μόλυβδου καὶ χαλκοῦ, ὑπάρχουσι πρὸς βορρᾶν τῆς περιφερείας Δεδε-Ἀγάς ἀργυροῦχοι μόλυβδοι, εἰς δὲ τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου Σουφλίου, ἀποτελουμένην ἐκ γρανιτῶν τραχυτῶν εὐρίσκεται μετάλλευμα χαλκοῦ.

Ἐπίσης ἐν ταῖς περιφερείαις Σαμακόβοφ καὶ Ξάνθης, ὑπάρχουσι σίδηρος καὶ ἀργυροῦχος μόλυβδος.

Προκειμένου περὶ τῶν ἰχθυοτροφείων τῆς Δυτικῆς Θράκης, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Ἐβρῷ ποταμῷ, ἐν Κομοτηνῇ, Ξάνθῃ καὶ Μπουροῦ (λίμνη), ἡ συνολικῶς ἀλιευομένη ἐτησίᾳ ποσότης ἰχθύων, ἐξ ὧν τῶν εἰδῶν, ἀνέρχεται εἰς 604.000 περίπου ὁκάδας ἰχθύων. Αἱ ἐτήσιοι πρόσοδοι τῶν ἰχθυοτροφείων τούτων ἀνέρχονται εἰς 346.437 δραχμάς.

ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΤΕΡΟΔΟΞΩΝ

Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις Θράκης, προχωροῦσα εἰς τὸ ἐκπολιτιστικὸν αὐτῆς ἔργον, ἵδρυσεν ἐσχάτως καὶ «Διεύθυνσιν Ὑποθέσεων Ἑτεροδόξων». Εἰς τὴν νέαν ταύτην Διεύθυνσιν ὑπάγονται αἱ ὑποθέσεις αἱ ἀφορῶσαι τὰς Μουσουλμανικὰς ἐν γένει Κοινότητας καὶ ἡ ἐποπτεία τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν αἱ

υποθέσεις αἱ ἀφορῶσαι τοὺς Μουφτῆδες, ἱεροδικαστήρια καὶ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ ἐπιτήρησιν τῆς δικαστικῆς αὐτῶν ὑπηρεσίας, ἐφόσον αὐταὶ δὲν ἀνάγονται εἰς καθαρῶς θρησκευτικὰ ζητήματα· τέλος ὑπάγονται αἱ ὑποθέσεις αἱ ἀφορῶσαι τοὺς Ἰσραηλιτικούς καὶ Ἀρμενικούς ἐν γένει ὡς ἀπλοὺς θρησκευτικούς λειτουργούς, ἐφόσον δὲν πρόκειται περὶ καθαρῶς θρησκευτικῶν ζητημάτων. Εἰς τὴν «Διεύθυνσιν Ὑποθέσεων Ἑτεροδόξων» ὑπάγονται ἐπίσης αἱ ὑποθέσεις αἱ ἀναγόμεναι εἰς Μουσουλμάνους, Ἰσραηλίτας καὶ Ἀρμενίους ἐπὶ παντὶ ὅπερ ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ Κράτους ὀφειλομένην αὐτοῖς προστασίαν πρὸς ἐλευθέραν ἐκπλήρωσιν τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν καθηκόντων καὶ τὸ δικαίωμα τούτων πρὸς σύστασιν, διατήρησιν, διεύθυνσιν καὶ ἔλεγχον Φιλανθρωπικῶν, θρησκευτικῶν ἢ κοινωφελῶν ἰδρυμάτων, πρὸς ἐλευθέραν χρῆσιν τῆς ἰδίας αὐτῶν γλώσσης καὶ ἐλευθέραν τέλεσιν τῆς θρησκείας ἐν αὐτοῖς. Ἡ Διεύθυνσις αὕτη τῶν ἑτεροδόξων ἀπετέλεσε τοιοῦτον σταθμὸν, ὥστε αἱ Τουρκικαὶ ἐφημερίδες νὰ ἐξαίρουν ἐνθουσιωδῶς τὸ γεγονός.

Ἰδοὺ π.χ. ἡ Τουρκικὴ ἐφημερίς «Τεμίν» πῶς χαιρετίζει τὴν ἴδρυσιν τῆς «Διευθύνσεως Ὑποθέσεων Ἑτεροδόξων».

«Εἰς τὴν λαμπρὰν καὶ ἐκπολιτιστικὴν δρόσιν τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως ἐν ταῖς ἀπελευθερωθείσαις χώραις προστέθη ἤδη νέον δείγμα τοῦ ὑπερόχου ταύτης ἀλτρονισμοῦ καὶ ἀνεξαρτησίας. Ἡ Πολιτικὴ Διοίκησις Θράκης, θεωροῦσα ὅτι ἡ μελέτη καὶ διεκπεραίωσις πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης τὸν Μουσουλμανικόν, Ἰσραηλιτικόν καὶ Ἀρμενικὸν τῆς χώρας πληθυσμὸν ἐντελέστερον θέλει ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων αὐτῶν διὰ τῆς ὁργανώσεως ἐνιαίας καὶ αὐτοτελοῦς ὑπηρεσίας καὶ ἐπιθυμοῦσα ὅπως ἔτι περισσότερον καταδλωθῇ τὸ ἀδιάπτωτον ὑλὲρ τούτων ἐνδιαφέρον αὐτῆς, μὴ φεισθεῖσα δαπανῶν καὶ μόχθων προέβη εἰς τὴν ἴδρυσιν νέας Διευθύνσεως ὑπὸ ἐπωνυμίαν «Διεύθυνσις Ὑποθέσεων Ἑτεροδόξων». Οὕτως ἐφεξῆς οἱ διάφοροι ἑτερόδοξοι πληθυσμοὶ τῆς Θράκης διὰ πᾶσαν αὐτῶν ὑπόθεσιν, ἀφορῶσαν τὰς Κοινότητας, τοὺς Μουφτῆδες καὶ λοιποὺς θρησκευτικούς ἀρχηγούς αὐτῶν, ἰδρύματα, βακούφια, ὀρφανικὰ ταμεῖα, τὴν ἐκπαίδευσιν κλπ. θ' ἀποτείνωνται εἰς τὴν διεύθυνσιν ταύτην, ἥτις ἐν ἀπολύτῳ πνεύματι ἰσονομίας, ἰσοπολιτείας καὶ δικαιοσύνης ἐπιμελουμένη τούτων θέλει ἐπεκτείνει τὴν ἀπεριόριστον προστασίαν καὶ

στοργικὴν μέριμναν τοῦ Κράτους ἐπὶ παντὸς ὑπάρχον αὐτοῦ, ἀνεξαρτήτως φυλῆς, ἐθνικότητος, γλώσσης καὶ θρησκευματος, ἀποστέρουσα οἰανδήποτε, ἔστω καὶ τὴν ἐλαχίστην, ἀνάμειν αὐτῆς εἰς πᾶν καθαρῶς θρησκευτικοῦ χαρακτῆρος ζήτημα. Πρὸς πληρεστέραν δ' εὐχέριαν τῶν ἀλλογλώσσων περιελήφθη ἐν τῇ Διευθύνσει ταύτῃ ἰδίᾳ διερμηνευτικὴ ὑπηρεσία, δι' ἧς θὰ δύναται πᾶς τις νὰ ἐπικοινωνῇ μετὰ τῆς Διοικήσεως ἐν οἰαδήποτε γλώσσῃ.

Τοιαῦται πράξει; ἐλευθεριότητος καὶ γενναιοφροσύνης ὁμολογουμένως τιμῶσαι τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος καὶ καταδεικνύουσαι τὴν ὑπερτάτην τούτου ἀποστολήν, ἐφελκύνουσι τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην πάντων τῶν ὁμοθρήσκων μας καὶ λοιπῶν ἑτεροδόξων πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν καθεστὼς καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν».

Αὕτη εἶναι ἡ εἰκὼν τὴν ὁποίαν παρουσιάζει, ἡ Θράκη σήμερον, ὑπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

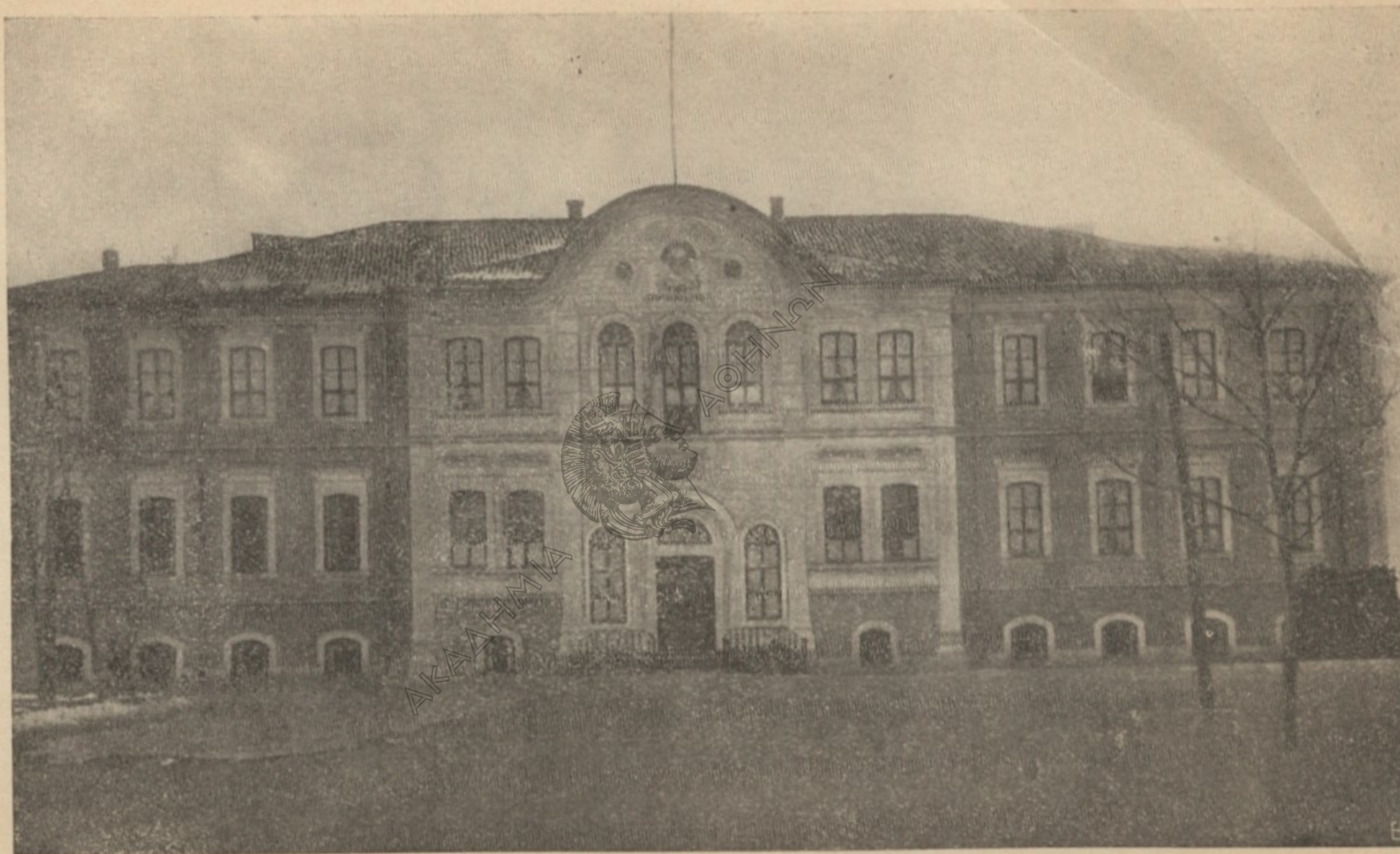
ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΤΕΛΟΥΜΕΝΟΝ ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΝ ΘΡΑΚΗ
ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΝ
ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Γυναικόπαιδι τὰ ἅποια οἱ Βούλγαροι εἶχον ἐξαποστείλει εἰς Ἀνατολ. Ρωμυλίαν
καὶ τὰ ὅποια σήμερον μετὰ τὸν ἱερέα τῶν ἐπιστρέφουν εἰς τὴν πατρίδα τῶν.

Τὸ χάριν τῶν θυμάτων ἰδρυθὲν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως Ὁρφανοτροφεῖον ἀρρένων.

Ὁρφανὰ θήλεα χορεύοντα εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ὀρφανοτροφείου θηλέων.

Γυναικόπαιδα Θράκης από τὰ ἐπιστρέφοντα εἰς τὰς πατρίδας^{αὐτῶν}.

Πρόσφυγες Θράκης.

69 47

Κατασκευή προχείρων οίκων διά τούς έπανακάμπτοντας πρόσφυγας.

72 53

Μαθηταί τοῦ Ὁρφανοτροφείου μετὰ τὴν Ἐθνικὴν ἐνδυμασίαν.

Ἐγκατάσεις παλινοστώντων.

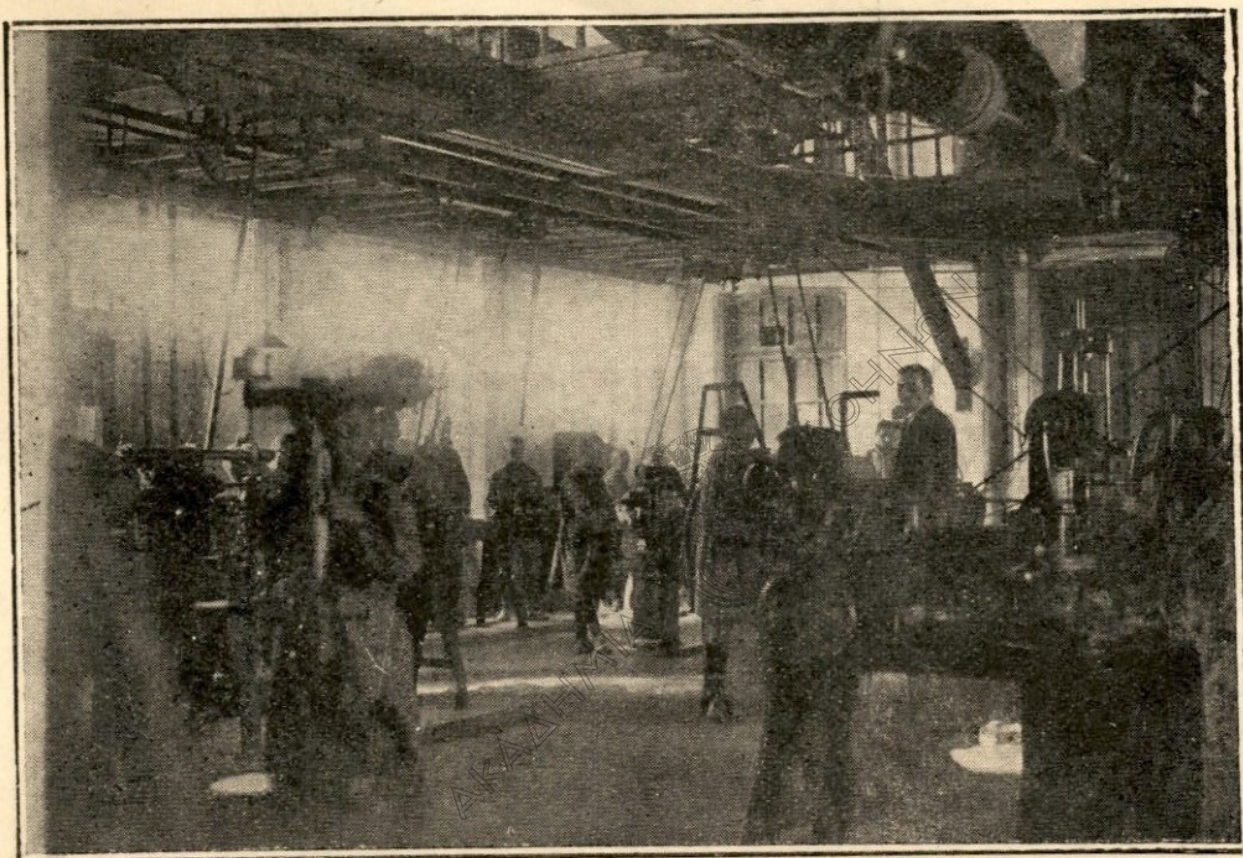
78
45

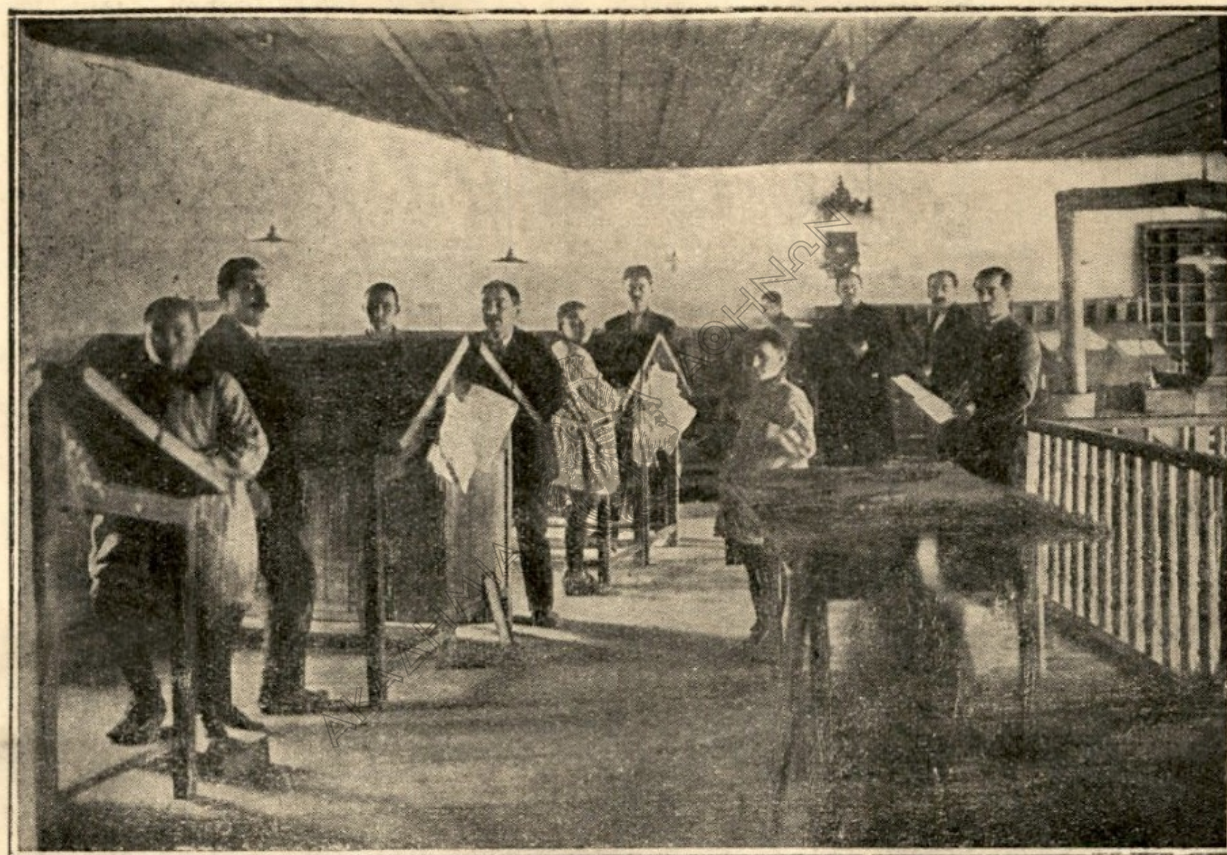
Ἀνοικοδόμησις κατεστραμμένου χωρίου.

Περισυλλεγόντα υπό τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως ὀρφανὰ ἐκμανθάνοντα καλτσομηχανήν.

Το Μυλωναδόνειον Οργανισμός, Εργαλεία, που νομίζονται Μ. 67

Ὁρφανὰ ἐκμαθάνοντα τὴν τυπογραφίαν.

Γ.
ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ

-
1. René Puaux
 2. L. Magrini
 3. Χατζή 'Αντὼλ Βέης
 4. Paul Eric
 5. M. Ferriman
 6. M. Laporte
 7. Colonel Lepidi
 8. Asmet Bartlett

Μετὰ τὴν παράθεσιν τῶν δύο ἀνωτέρω εἰκόνων, τῆς εἰκό-
νος τὴν ὁποίαν παρουσίαζεν ἡ Θράκη ἅμα τῇ εισόδῳ τοῦ Ἑλ-
ληνικοῦ στρατοῦ, καὶ ἐκείνης τὴν ὁποίαν ἐμφανίζει σήμερον,
δηλαδή μετὰ διετῇ Ἑλληνικῇ Διοίκησιν, οὐδεὶς πλέον θὰ ἐκ-
πλήσσεται, ἀκούων ὅτι οἱ Θράκες, ἐπὶ τῇ ἀπλῇ ἰδέᾳ ὅτι εἶναι
δυνατὸν νὰ ἐπανέλθουν καὶ πάλιν ὑπὸ τὸν Τουρκοβουλγαρικὸν
ζυγόν, ἔλαβον ὀρισμένas ἀποφάσεις· τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐγκατα-
λείψουν τὸ πάτριον ἔδαφος καὶ νὰ σκορπίσουν τὴν τέφραν
τῶν θυμάτων τῆς Τουρκο-Βουλγαρικῆς τυραννίας, εἰς ἔνδειξιν
διαμαρτυρίας κατὰ τοῦ διαπραχθησομένου ἐγκλήματος.

★

Αὐτοὶ ὑπῆρξαν διὰ τὴν Θράκην Τοῦρκοι καὶ Βούλγαροι.
Περὶ τῆς ἀγριότητος τῶν πρώτων περιττενεὶ πλέον νὰ γίνεταί
λόγος, ἀφοῦ ἄλλως τε καὶ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ πολέμου ἦτο :

*«L'affranchissement des populations soumises à la san-
glante tyrannie de Turcs; le rejet hors d'Europe de l'em-
pire ottoman, décidément étranger à la civilisation occi-
dentale».*

(Note adressée par les gouvernements alliés au gouvernement
des Etats - Unis).

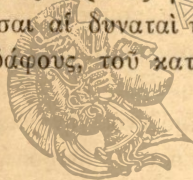
Περὶ τῆς θηριωδίας τῶν δευτέρων εἶναι ἀρκεταὶ αἱ ὁμολο-
γίαι τῶν κατὰ τοὺς πολέμους γνωρισάντων τούτους ἀντιπρο-
σώπων τοῦ Παγκοσμίου Τύπου, ὁμολογίαι τὰς ὁποίας ἐπὶ λέ-
ξει παραθέτομεν εἰς τὰς ἐπομένas σελίδas.

René Puaux

Ειδικὸς ἀπεσταλμένος τοῦ Παρισινοῦ
«Χρόνου»

Γράφει περὶ τῶν Βουλγάρων ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 15ης Ἰουλίου τοῦ 1913 τοῦ «Χρόνου» τῶν Παρισίων.

«Ὁ Βουλγαρικὸς στρατὸς πανταχοῦ ὅπου διήλθε προέβη εἰς σφαγὰς κατὰ τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ. Ἐξ ἐκθέσεως, ἣν ἔχω εἰς χεῖράς μου, προκύπτει ὅτι τὰ θύματα τῶν Βουλγαρικῶν θηριωδιῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ ἀνέρχονται εἰς 220,000 μέχρι 250.000. Κατὰ μαρτυρίαν Βουλγάρου ἀξιωματικοῦ, οὗ δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ἀναφέρω τὸ ὄνομα, ἡ διαταγὴ τοῦ νὰ φονεύῃ ὁ Βουλγαρικὸς στρατὸς γυναικόπαιδα ἤτο ρητὴ, ἵνα ἐκλείψωσι πᾶσαι αἱ δυνατόι τυχὸν ἀπαιτήσεις ιδιοκτησιῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ κατακτηθέντος ὑπὸ τῶν Βουλγάρων».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

L. Magrini

Πολεμικὸς ἀνταποκριτὴς
τοῦ «Σέκολο» τοῦ Μιλάνου.

Γράφει περὶ τῶν Βουλγάρων ἐν τῷ δημοσιευθέντι τηλεγρα-
φήματί του 16)29 Ἰουλίου 1913.

«Μετέβην εἰς Δεδέ-Ἀγάτς μετὰ τοῦ Γάλλου Συν-
ταγματάρχου κ. Λεπιντύ. Ἠρώτησα τὸν Μητροπολίτην
καὶ τὰς θρησκευτικὰς Ἀρχὰς τῶν Μουσουλμάνων, ἐπί-
σης τὸν Γάλλον Ὑποπρόξενον κ. Τασελᾶ. Ἡ διήγη-
σις αὐτῶν περὶ τῶν ὁμοτήτων τῶν διαπραχθεῖσων ὑπὸ
τῶν Βουλγάρων στρατιωτῶν καὶ Ἀξιωματικῶν ἐμποιεῖ
ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν. «Ὅταν οἱ Βούλγαροι κατέλαβον
τὸ Δεδέ-Ἀγάτς, μᾶς ἀφηγεῖται ὁ Πρόξενος τῆς Γαλ-
λίας, οἱ Βούλγαροι κομιτατζήδες κατέσφαξαν ἀνὰ τὰς
ὁδοὺς 500 Μουσουλμάνους, ἐν οἷς καὶ πολλὰς γυναῖκας.
Ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας τὰ πτώματα ἔμειναν εἰς τὰς
ὁδοὺς καὶ οἱ Πρόξενοι ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπέμβωσι
καὶ νὰ σχηματίσωσιν Ἐπιτροπὴν, ἵνα θάψῃ τὰ πτώ-
ματα καὶ προληφθῇ οὕτως ὁ κίνδυνος ἐπιδημίας. Κατὰ
τὴν πρώτην περίοδον τῆς κατοχῆς οἱ Μουσουλμᾶνοι
ὑπέστησαν πάντοειδεῖς βιαιοπραγίας ἐκ μέρους τοῦ
Βουλγαρικοῦ στρατοῦ, κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον
ἦλθεν ἡ σειρά τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Ἀπὸ 15
ἡμερῶν ὁ τρόμος ἐπλανᾶτο ἐπὶ τοῦ Δεδέ-Ἀγάτς».

Χατζῆ Ἀντὴλ Βέης

Βαλῆς Ἀδριανουπόλεως.

Γράφει περὶ τῶν Βουλγάρων ἐν τῷ πρὸς τὸν Μ. Βεζύρην ἀπευθυνθέντι τηλεγραφηματί του εἰς τὰς 14)27 Ἰουλίου.

«Κατὰ μῆκος τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς εἶδον περισσότερα τῶν 100 Μουσουλμανικῶν χωρίων, ἔνθα δὲν ἔμεινε λίθος ἐπὶ λίθου· κατὰ τοῦ πληθυσμοῦ δὲ τούτου προέβησαν εἰς βασάνους καὶ σφαγὰς. Ἀλλὰ καὶ τὰ Ἑλληνικὰ χωρία δὲν ὑπῆρξαν ἀπηλλαγμένα τῶν συμφορῶν ἐκ τῶν Βουλγαρικῶν θηριωδιῶν. Χωρεῖα πρὸ μικροῦ ἀνθοῦντα, οἷα τὸ Τύρναβον, τὸ Γενήκιοι, ἡ Ζαλόφη, τὸ Ἑσκή-κιοὶ ἐντελῶς κατεστράφησαν. Ἀπὸ τῆς Τσατάλτζας μέχρι τῆς Ἀδριανουπόλεως διακρίνονται μόνον σωροὶ ἐρειπίων. Οἱ βιάσμοι καὶ διαρπαγαὶ εἶναι παρὰ τοῖς Βουλγαροῖς ἔργα φυσικὰ καὶ συνήθη, δύναται δὲ ἄνευ ὑπερβολῆς νὰ λεχθῇ ὅτι οὐδεμία παρθένος διεσώθη ἀπροσβλήτως. Αἱ Βουλγαρικαὶ ὠμότητες δὲν ἔχουσιν ἐπαμίλλους ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ. Ἀποῦ κατέσφαξαν τοὺς ἄνδρας οἱ Βούλγαροι ἀπήγαγον τὰς γυναῖκας καὶ τὰς παρθένους εἰς τινὰς οἰκίας, μεταβληθείσας εἰς οἴκους ἀνοχῆς ἔνθα ἐκορέσθησαν τῶν στρατιωτῶν αἱ ἀσελγεῖς ὀρέξεις».

Paul Eric

Εἰδικὸς ἀπεσταλμένος τῆς Παρισίνης
«Ζουρνάλ».

Γράφει περὶ τῶν Βουλγάρων ἐν τῇ «Ἐφημερίδι» τῶν Πα-
ρισίων.

«Τὸ Βουλγαρικὸν Σύνταγμα, τὸ κατέχον τὴν Ἀδρια-
νούπολιν, δυνάμεως τετρακισχιλίων ἀνδρῶν, μαθὼν ὅτι
οἱ Τοῦρκοι προὔχωρουν εἶχεν ἐγκαταλείπει ἐσπευσμένως
τὴν πόλιν κατὰ τὴν νύκτα τοῦ Σαββάτου πρὸς τὴν
Κυριακὴν, ἀφίνων τὸ μεγαλείτερον μέρος τοῦ πυρο-
βολικοῦ του καὶ μεγάλης προμηθείας ζωοτροφῶν. Ἀλλὰ
ἀκούσαντες οἱ Βούλγαροι ὅτι ἡ Εὐρώπη θ' ἀπηγόρευε
τὴν πρὸς τὰ πρόσω πορείαν τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ
ἀνεφάνησαν τὴν πρωΐαν τῆς Δευτέρας διὰ νὰ ἐκκενώ-
σωσι καὶ πάλιν τὴν πόλιν μετ' ὀλίγας ὥρας, ὅτε ὁ
Ἐμβερ Βέης εἰδοποίησεν αὐτοὺς ὅτι θὰ ἐπολιόρκει
τὴν πόλιν ἐὰν δὲν ἐγκατέλειπον ταύτην. Ἀλλὰ διαρ-
κουσῶν τῶν ὀλίγων τούτων ὥρῶν, οἱ Βούλγαροι προέ-
βησαν εἰς φρικώδη κακουργήματα. Ἄνευ αἰτίας συνέ-
λαβον τεσσαράκοντα Ἑλληνας, τῶν ὁποίων ἀφοῦ ἔδε-
σαν τὰς χεῖρας κατεκρήμνισαν εἰς τὸν Τοῦντζαν ποτα-
μόν. Σήμερον τὴν πρωΐαν τριάκοντα καὶ ἐν πτώματα
ἀνεσύρθησαν ἐκ τοῦ ὕδατος ὑπὸ τὰ ὄμματά μου».

Ferriman

Ἀνταποκριτὴς τοῦ
«Μαγχεστριανού Φύλακος».

Laperte

Ἀνταποκριτὴς τοῦ «Κήρυκος
τῆς Νέας Ὑόρκης».

Γράφουν τὰ ἐξῆς περὶ Βουλγάρων, ἐξ ἀφηγήσεων προσφύγων ἐκ Σουφλίου.

«Τὸ Σουφλί εἶναι μικρὰ πόλις παρὰ τὸν Ἑβρον παταμὸν καὶ κατοικεῖται ἀποκλειστικῶς παρ' Ἑλλήνων. Πρόσφυγες ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ὡς ἐξῆς ἀφηγήθησαν τὰ δεινοπαθήματα αὐτῶν καὶ τῶν συντρόφων των. Στρατολογηθέντες τῇ 5 Ἀπριλίου μετὰ τῶν ἀμαξῶν μας περὶ τὰ ἑκατὸν ἄτομα ἐκ τῶν χωρίων τῆς περιφερείας Σουφλίου ὠδηγήθημεν εἰς Δεδέ-Ἀγάτς. Ἐκεῖθεν, διαρκῶς μεταφέροντες ἄλευρα, τροφὰς καὶ ἕτερα εἶδη πρὸς χρῆσιν τοῦ στρατοῦ, μετέβημεν εἰς Γιουμουλτζίναν, Ξάνθην, Δράμαν, Σέρρας καὶ Δεμίρ-Ἰσάρ. Ἡ μόνη τροφή ἣν ἔδιδον οἱ Βούλγαροι ἦτο μερὶς ἄρτου. Ἀμα τῇ ἐκκρήξει τοῦ πολέμου ἀπεκόπη καὶ ὁ ἄρτος. Ἐξῶμεν τρώγοντες στάχεις σίτου, τοὺς ὁποίους ἐκόπτομεν ἐκ τῶν ἀγρῶν. Ὀλίγον πρὸ τῆς προσεγγίσεως τῶν Ἑλλήνων εἰς Δεμίρ-Ἰσάρ καὶ Πετριτσιον μετεφέραμεν ἐσπευσμένως ἐκ Δεμίρ-Ἰσάρ ἴδη τροφῶν εἰς τὸ Τσιφλίκιον τὸ πλησίον τοῦ Μελενίκου «Κοῦλαν». Ἐκεῖ ἀπεγυμνώθημεν παρὰ Βουλγάρων στρατιωτῶν παντὸς ὅτι εἴχομεν καὶ ἐγκατελείφθημεν εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἐκ τῶν προσφύγων Γεώργιος Πουλίου εἶδεν ἰδίῳις ὁμμασὶν τὸν Γεώργιον Κοβαντζιώτην φονευόμενον παρὰ στρατιώτου Βουλγάρου, διότι δὲν ἐγνώριζε Βουλγαρικὰ. Ὁ Σταῦρος Ἀθανασίου ὠμολόγησεν ὅτι εἶδεν ἀπαγομένους ἑπτὰ συντρόφους του πρὸς σφαγὴν. Ὁ Γεώργιος Ἀναστασίου φέρων ἵχνη σπαθισμοῦ εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τῆς κεφαλῆς κατενεχθέντος παρὰ Βουλγάρου Ταγματάρχου ἀφηγεῖται ὅτι εἶδεν εἰς Δεμίρ-Ἰσάρ τὴν μητέρα τοῦ Μητροπολίτου, ἐκπνέουσιν μέσῳ τοῦ κατεστραμμένου Μητροπολιτικοῦ μεγάρου».

Asmet Bartlett

^{Ἀνταποκριτῆς}
 τοῦ «*Ἡμερησίου Τηλεγράφου*»
 τοῦ Λονδίνου.

Γράφει περὶ τῶν Βουλγάρων :

«Ἐσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν Ἀδρια-
 νούπολιν καὶ τὰ περίχωρα τῇ συνοδείᾳ 12 ξένων ἀντα-
 ποκριτῶν ἀντιπροσωπευόντων τὰς μεγαλειτέρας ἐφημε-
 ρίδας καὶ τὰ σπουδαιότερα τηλεγραφικὰ Πρακτορεῖα
 τῆς Εὐρώπης. Δὲν θὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς φρικαλέας συμ-
 περιφορᾶς ἣν ἔδειξαν κατὰ τὰς πρώτας τέσσαρας ἡμέ-
 ρας τῆς κατοχῆς των οἱ Βούλγαροι πρὸς 15.000 αἰχ-
 μαλώτων καὶ περὶ τὰς 5.000 Τούρκων ἰδιωτῶν, οἵτινες
 δίκην θηρίων συνεσφωρεύθησαν ἐπὶ τῆς νήσου τοῦ Σε-
 ραγίου, ὅπου καὶ ἀπέθανον ἐκ τῆς πείνης καὶ τοῦ ψύ-
 χους, ἀναγκασθέντες νὰ χρησιμοποιῶσι πρὸς τροφὴν
 φλοιοὺς δένδρων καὶ τὰ πέλματα τῶν ὑποδημάτων των.
 Αἱ περισσότεραι τῶν καλλιτέρων Μουσουλμανικῶν οἰ-
 κίων ἀπομένονσι μὲ τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρά των
 τεθλασμένα καὶ ἔρημοι παντελῶς ἐπίπλων. Εἰς ὅλα τὰ
 Μουσουλμανικὰ τεμένη, μὴδὲ τοῦ περιφήμου Σουλτὰν
 Σελὴμ ἐξαιρουμένου, δὲν ἀπέμεινεν οὐδὲ εἰς τῶν πολυ-
 τίμων ταπήτων. Ἐλαφυραγωγήθη ἐπίσης καὶ ἡ βιβλιο-
 θῆκη τοῦ τεμένους τούτου, μοναδικὴ εἰς τὸ εἶδός της.
 Ληστρικαὶ πράξεις διεπράχθησαν εἰς οἰκίας ὄχι μόνον
 Τούρκων ἀλλὰ καὶ Ἑλλήνων καὶ Ἰσραηλιτῶν. Ὅλο-
 κληροὶ σιδηροδρομικαὶ ἄμαξαι κατάφορτοι λαφύρων
 ἀπεστάλησαν εἰς Σόφιαν.

Ἴδου καὶ τινες συγκεκριμέναι περιπτώσεις: Ἐκ τῶν
 οἰκίων πλουσίων τινῶν Ἑλλήνων, τῶν ἀδελφῶν Ἀλε-
 ξάνδρου καὶ Ἰωάννου Θαλασσινοῦ, οἱ Βούλγαροι στρα-
 τιῶται κρατοῦντες ὅπλα ἀνὰ χεῖρας ἀφῆρσαν τὰ καλ-

λίτερα έπιπλα, κοσμήματα και πολυτίμους άρχαιοτήτας και απέσπασαν εκ των χειρών της Έλληνίδος αδελφής των δακτυλίδια και περιδέραια.

Ό συνταγματάρχης Ζλατάνωφ, Διοικητής της Χωροφυλακής έφυλάκισε τους αδελφούς Άθανάσιον και Χριστόδουλόν Σταυρίδην, τους όποιους απηλευθέρωσε μόνον αντί πληρωμής λύτρων εκ τεσσαράκοντα Τουρκικών λιρών.

Πλούσιος Άμερικανός Ιουδαίος, όνομαζόμενος Ροδεργίγος, άναχωρήσας διά Κων)πολιν ένεπιστεύθη την οικίαν του εις τρεις Βουλγάρους άξιωματικούς. Έπιστρέψας εύρε την οικίαν του κενήν. Όλα τα πράγματα είχαν εξαφανισθῆ,σταλέντα εις Σόφιαν, καθώς και αυτό άκόμη τὸ κλειδοκύμβalon.

Επίσης έσυλήθησαν αι οικίαι των πλουσίων Ισραηλιτών τραπεζιτών Μωϋσέως Μπεχμόϊρα και Μπεναρόγια.

Αυτός ό διευθυντής της Αστυνομίας Τσοπώφ απέστειλεν εις Σόφιαν τρία δέματα κλαπέντων ταπήτων.

Σήμερον την πρωίαν πτώματα Τούρκων αιχμαλώτων έξάγονται εκ δημόσιων φρεάτων.

Έκ των αποτροπαιωτέρων έγκλημάτων έξ όσων συνέβησαν εῖναι τὸ έν τῇ μεγάλῃ όδῳ διαπραχθέν υπό Βουλγάρου στρατιώτου επί Τούρκου άξιωματικού κατ' αὐτήν την πρώτην ήμέραν της Βουλγαρικῆς κατοχῆς. Ό άξιωματικός οὗτος, γέρων αιχμάλωτος, έξηντλημένος εκ των άπεριγράπτων στερήσεων και τοῦ καμάτου της πολιορκίας δέν είχε δυνάμεις νά βαδίση. Ό στρατιώτης τὸν ένεθάρρυνε με την άκτηρίδα τοῦ όπλου του. Ιουδαίός τις, όνομαζόμενος Μπεχμόϊρας παρεκάλεσε τὸν στρατιώτην νά τὸν λυπηθῇ και ν' άφήσῃ τὸν πρεσβύτην νά ήσυχάσῃ. Ό Βούλγαρος στρατιώτης, έξαφθείς διά την τοιζύτην παρεμβασιν, έφόνευσε διά της

λόγῃς του καὶ τὸν ἀξιωματικὸν καὶ τὸν Ἰουδαῖον.

Ὡς κατακλείδα τοῦ μαρτυρολογίου, γράφει ὁ Ἄγγλος ἀνταποκριτὴς, θὰ παραθέσω ἀκόμη μίαν περίπτωσιν ἀνηκούστου σκληρότητος.

Τὴν Κυριακὴν 7 Ἰουλίου, ἅμα τῇ πρώτῃ εἰδήσει τῆς προσεγγίσεως τῶν Τούρκων, οἱ Βούλγαροι ἔθεσαν πῦρ εἰς τὰς ἀποθήκας τροφίμων τοῦ σταθμοῦ Καραγάτς. Τινὲς λιμώττοντες Ἕλληνες κατῴρθωσαν νὰ ἐξασφαλίσωσι σάκκους τινὰς ἀλεύρων. Τὴν ἐπιούσαν Δευτέραν οἱ Βούλγαροι, ἐπιστρέψαντες, συνέλαβον τεσσαράκοντα πέντε ἐκ τῶν ἀτυχῶν τούτων πλασμάτων καὶ ἀφοῦ ἔδεσαν ἀνά τέσσαρας ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τὸν Ἑβρον ποταμὸν, πυροβολοῦντες τοὺς πειρωμένους νὰ σωθῶσι. Τὰ πτώματα ἀπεκομίσθησαν ἐκ τοῦ ποταμοῦ μετ' ὀλίγας ἡμέρας. Θὰ στείλω τὰς φωτογραφίας των.

Τί ὑπέστησαν αἱ γυναῖκες Ἀδριανουπόλεως ὑπερβαίνει πᾶσαν φαντασίαν. Αἱ Ἑλληνίδες καὶ νεαραὶ Ἰουδαῖαι καὶ Ἀρμενίδες ἐβιάσθησαν. Ἡ μεγαλειτέρα σκληρότης ἐξεδηλώθη πρὸς τὰς Μουσουλμανίδας. Ὁ γράφων ἀναφέρει λεπτομερῶς τὰς ὁμότητες καὶ τὰς κατασχύνας εἰς αἷς ὑπεβλήθησαν πάσης ἡλικίας ἐν Ἀδριανουπόλει, ἀλλ' ἕνεκα τῆς φρικώδους φύσεως τῶν καταγελλομένων ὁ «Ἡμερήσιος Τηλέγραφος» δὲν ἀνεδημοσίευσε τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἐκθέσεως.

Δ'.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Αἱ Βουλγαρικαὶ ὁμότητες
καὶ κακώσεις ἐπιτείνονται καὶ
αὐξάνονται καθ' ἐκάστην ἐναν-
τίον τῶν συμπατριωτῶν μας».

Ἰ.Υ.Π. Οἱ Μουσουλμᾶνοι Βου-
λευταὶ Θράκης ἐν τῇ Βουλγαρικῇ
Βουλῇ.

Ἐπισήμως καὶ ἀνεπισήμως διακηρύσσουν «urbi et orbi» οἱ Βούλγαροι, ὅτι διακόσιαι χιλιάδες ὁμογενεῖς των ἐξεδιώχθησαν ἐκ Θράκης, διὰ τῆς εἰσόδου τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καὶ ὅτι, ὥς πρόσφυγες αἱ διακόσιαι αὗται χιλιάδες παραμένουν ἐν Βουλγαρίᾳ.

Ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος ἀνηρέθη ὁ ψευδὴς οὗτος ἰσχυρισμὸς διὰ τῆς παραθέσεως ἐπισήμου Βουλγαρικῆς στατιστικῆς, ὁμολογούσης ὅτι τὸ σύνολον τῶν προσφύγων Θράκης, **Μακεδονίας** καὶ **Δοβρουτσᾶς** δὲν ὑπερβαίνει οὔτε τὰς 152.316. Παρεθέσαμεν μόνον τὴν Βουλγαρικὴν ταύτην **αὐτοδιάψευσιν**, θεωρήσαντες ὥς τελείως ἄσκοπον τὴν περαιτέρω συζητητὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

Οὐχ ἦττον ὅμως, ἵνα μὴ οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία ὑπάρξῃ διὰ τοὺς τοιούτους ἀνυποστάτους Βουλγαρικοὺς ἰσχυρισμοὺς **παραθέτομεν πρῶτον τὸ πρωτόκολλον τῆς μεταξὺ Τουρκίας καὶ Βουλγαρίας συναφθείσης Συνθήκης ἐν Κωνσταντινουπόλει** καὶ δεύτερον τὴν **ἰδιαίτεράν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς μεταναστεύσεως Τουρκοβουλγαρικῆν σύμβασιν**, τὴν ὁποίαν ἀνεκάλυψεν ἐσχάτως ὁ Πρόεδρος τῆς Μικτῆς ἐπὶ τῆς συμβάσεως τῆς ἐθελουσίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας Μεταναστεύσεως Ἐπιτροπῆς, ἀντιπρόσωπος τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν κ. Hoover. Τί μαρτυρεῖ αὕτη;

Ὅτι ἐγένετο ἀνταλλαγὴ πληθυσμῶν μεταξὺ Βουλγαρίας καὶ Τουρκίας πολὺν χρόνον τοῦ Ἑλληνικοῦ καθεστώτος, **συνεπεία τῆς ὁποίας καὶ ἀνεχώρησαν οἱ Βούλγαροι ἐκ Θράκης**. Ποίους λοιπὸν Βουλγάρους ἐξεδίωξε τὸ Ἑλληνικὸν καθεστῶς, ἀφοῦ τοιούτους δὲν εὔρεν ἐν Θράκῃ;

Α'.

ΣΥΝΘΗΚΗ ΕΙΡΗΝΗΣ
ΜΕΤΑΞΥ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΣΑ ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ ΤΗ 16/29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1913

Παράρτημα Ι.

Πρωτόκολλον υπ' ἀριθ. 1.

Α'. Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη συνεφώνησαν ὅπως προσθέσωσιν εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν συνόρων, ἀναγραφομένην εἰς τὸ ἄρθρ. πρῶτον τῆς Συνθήκης τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις:

1. Ἡ ὁροθετικὴ γραμμὴ διαρρυθμίζεται συμφώνως πρὸς τὸν χάρτην τοῦ Αὐστριακοῦ Ἐπιτελείου, ὑπὸ κλίμακα 18200000, συμφώνως τῷ προσηρημένῳ διαγράμματι, ἀντίγραφέντι ἐκ τοῦ χάρτου.

Τὰ πρὸς τὸν κάτω ροῦν τῆς Μαρίτσας σχετικὰ σημεῖα τῆς χαράξεως ἀναγράφονται συμφώνως πρὸς τὸν τοπογραφικὸν χάρτην 1850,000, ἐπὶ λεπτομεροῦς καὶ πλήρους χάρτου τοῦ μέρους τούτου, ἀναφέρονται τὰ τελικὰ σύνορα ἀπὸ Μάνδρας μέχρι τῶν ἐκβολῶν.

2. Μικταὶ Ἐπιτροπαὶ ἐξ Ὁθωμανῶν καὶ Βουλγάρων ἀξιωματικῶν θὰ χαράξωσι τὸν χάρτην τῆς νέας ὁροθετικῆς γραμμῆς, ἐπὶ χώρου 2 χμ. ἐκαστέρωθεν τῆς γραμμῆς ταύτης καὶ εἰς κλίμακα 1 πρὸς 25,000 ἵνα τὰ τελικὰ σύνορα χαραχθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ χάρτου. Αἱ Ἐπιτροπαὶ αὗται θὰ διαιρεθῶσιν εἰς τρία τμήματα καὶ ἄρξονται τῶν ἐργασιῶν τῶν ταυτοχρόνως εἰς τὴν παραλίαν τῆς Μαύρης Θαλάσσης, τὴν μεταξὺ Μαρίτσας καὶ Ἀρντας κειμένην χώραν, καὶ τὴν μεταξὺ Ἀρντας καὶ Μάνδρας τοιαύτην.

Μετὰ τὰς ἐργασίας ταύτας, τὰ σύνορα θὰ χαραχθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τοποθετουμένων πυραμίδων ἢ φροντίδι τῶν εἰρημένων Ἐπιτροπῶν.

3. Κατὰ τὴν χάραξιν τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς, αἱ Ἐπιτροπαὶ θὰ προβῶσιν εἰς ὑποτύπωσιν τῶν ἰδιωτικῶν καὶ δημοσίων κτημάτων ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς.

Τὰ δύο ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη, θὰ ἐξετάσωσι τὰ ληπτέα μέτρα πρὸς πρόληψιν ἀναφυομένων τυχόν διαφορῶν ὥς πρὸς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν τοιούτων κτημάτων.

Ἐννοεῖται ὅτι μέχρις ἐπερχομένης συνεννοήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, οἱ ἰδιοκτῆται θὰ ἐνασκῶσιν ἐλευθέρως τὸ τῆς ἰδιοκτησίας δικαίωμα ὡς καὶ πρότερον.

4. Τὰ προηγουμένως ἐκπονηθέντα παρὰ τῶν δύο μερῶν πρωτόκολλα, σχετικῶς πρὸς τὰ παλαιὰ Τουρκο-βουλγαρικὰ σύνορα, ἅτινα διετηρήθησαν παραμένονσιν ἐν ἰσχύϊ.

Τὰ τυχὼν ἐν τοῖς ὡς ἄνω μέρεσι εὐρισκόμενα ὁρόσημα ἢ ρουλές κατεστραμμένα ἢ βλαβέντα θέλουσι ἀνεγερθῆ ἢ ἐπιδιορθωθῆ.

5. Διὰ τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰ ὁράκια, ἐκτὸς τῆς Τούνζας καὶ Μαρίτσας, ἡ ὁροθετικὴ γραμμὴ θ' ἀκολουθῇ τὴν συνάγγειαν (Thalweg) τοῦ ὁῦ.

Διὰ τοὺς τρεῖς (sic) ὡς ἄνω ποταμοὺς ἡ ὁροθετικὴ γραμμὴ ἀναγράφεται ἀκριβῶς ἐν τῇ πρωτοκόλλῳ.

Β'. Μερίμνη ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς θὰ προσδιορισθῶσι τὰ ἀφορῶντα τὰς νήσους, τὰς εὐρισκομένας ἐν τῇ κοίτῃ τῆς Μαρίτσας.

Συμφωνεῖται ὡσαύτως ὅτι αἱ δύο Κυβερνήσεις ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συμφωνήσωσιν, ἐν δεδομένη στιγμῇ ὡς πρὸς τὴν διωρυγοποίησιν (canalisation) τῆς Μαρίτσας.

Αἱ δύο Κυβερνήσεις εἶναι σύμφωνοι ὅπως διευκολύνωσι τὴν ἐκουσίαν ἀμοιβαίαν ἀνταλλαγὴν τῶν Βουλγάρων καὶ Μουσουλμάνων κατοίκων ὡς καὶ τῶν κτημάτων των, ἐν ζώνῃ τὸ περισσότερον 15 χιλιομέτρων, κατὰ μῆκος τῶν κοινῶν συνόρων.

Ἡ ἀνταλλαγὴ γενήσεται καθ' ὁλόκληρα χωρία. Ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ἀστικῶν καὶ ἀγροτικῶν κτημάτων γενήσεται ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν δύο Κυβερνήσεων καὶ τῇ συμμετοχῇ τῶν πρεσβυτέρων (anciens) τῶν ἀνταλλαχθησομένων χωρίων.

Μικταὶ Ἐπιτροπαὶ συσταθῆσόμεναι παρὰ τῶν δύο Κυβερνήσεων θέλουσι προβῆ εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν καὶ ἀποζημίωσιν, ἐὰν παρίσταται τοιαύτη ἀνάγκη, ἐκ διαφορῶν προερχομένων ὡς ἐκ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν κτημάτων μεταξὺ χωρίων καὶ τῶν ἐν λόγῳ ἰδιωτῶν.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Κων/πόλει, τὴν 16/29 Σεπτεμβρίου 1913.

Διὰ τὴν Τουρκίαν	Διὰ τὴν Βουλγαρίαν
(Ἐπογραφή) Ταλαὰτ	(Ἐπογραφή) Σεβῶφ
» Μεχμούντ	» Νάτσεβιτς
» Χαλῆλ	» Α. Τόσεφ

Β.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ
ΠΕΡΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ

Οἱ κ. κ. Haidar Bey, Διοικητὴς Σαράντα Ἐκκλησιῶν, Chukri Bey, Πολιτικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, Refik Bey, Εἰσαγγελεὺς τῶν Ἐφετῶν, Refet Bey, Ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς τοῦ Βιλαετίου Ἀδριανουπόλεως, Aziz Bey, Ὑποδιοικητὴς Ἀδριανουπόλεως, Remi Bey, Εἰσαγγελεὺς τοῦ Δικαστηρίου Δημίτσικα, Mehneud Bey, Συντ)χης Ἐπιτελείου, Ἀντιπρόσωποι τῆς Α. Ὀθωμανικῆς Α. Μ. ἀφ' ἑνός, καὶ οἱ κ. κ. M. I. Djidieff, Γραμματεὺς Ποσειβείας, D. Stamatoff, Δικηγόρος, A. Naoumanoff, Καθηγητὴς, D. Theodoroff, Δικηγόρος, Dr. Stayanoff, Δικηγόρος, D. Marinoff, ἑφεδρὸς Συντ)χης, H. Gougoutchjoff, ἑφεδρὸς, V. Manoucheff, κτηματίας, D. Svinaroff, ἑφ. Συντ)χης, Ἀντιπρόσωποι τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως ἀφ' ἑτέρου, συνελθόντες πρὸς συζήτησιν τοῦ ζητήματος τῆς μεταναστεύσεως ἐν Θράκῃ, ἀφ' οὗ ἀντήλλαξαν τὰ πληρεξούσια αὐτῶν ἔγγραφα, εὐρεθέντα ἐν τάξει, συνέθεντο τὰ ἐπόμενα.

Ἄρθρον 1.

Νὰ ἐγκαταστήσῃσι τοὺς Βουλγάρους χωρικοὺς τοῦ Σαντζακίου Σαράντα Ἐκκλησιῶν καὶ Ἀδριανουπόλεως εἰς τὰ παρὰ τῶν κατοικῶν των ἐγκαταλειφθέντα Μουσουλμανικὰ χωρία, τὰ κείμενα ἐν τῷ ἐδάφει τῆς Θράκης τῷ παραχωρηθέντι εἰς τὴν Βουλγαρίαν, δεδομένου ὅτι τὰ Βουλγαρικὰ χωρία τοῦ Σαντζακίου τούτου κατέχονται παρὰ Μουσουλμάνων προσφύγων, προερχομένων ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐδαφῶν.

Ἄρθρον 2.

Ἐννοεῖται ὅτι τὸ τῆς ιδιοκτησίας δικαίωμα θὰ ἀναγνωρισθῇ πλήρως παρὰ τῶν δύο μερῶν, ἐπομένως ἅμα τῇ ἐγκαταστάσει τῶν χωρικῶν, ἡ Ἐπιτροπὴ θέλει προβῇ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν

χωρίων καὶ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἀποζημιώσεων ἐν περιπτώσει προκυπτουσῶν διαφορῶν.

Ἡ ἀνταλλαγή θέλει λóβει χώραν κατὰ χωρία ὁλόκληρα. Θὰ συνταχθῇ κατάστασις τῶν ἀνταλλαχθισομένων χωρίων.

Ἄρθρον 3.

Οἱ Βούλγαροι Ὀθωμανοὶ ἐπήκοοι τῶν χωρίων τοῦ Σαντζακίου Ραιδεστοῦ-Καλλιπόλεως θὰ δύνανται ἐλευθέρως νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ χωρία τῶν.

Τὰ χωρία Iédesli, Iayla Guné, Irgar, Kadi Keuy, Bulgar, Dondournassi, κατοικούμενα παρὰ Μουσουλμάνων προσφύγων, ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἁρθρου τῆς παρούσης συμφωνίας.

Ἄρθρον 4.

Οἱ Βούλγαροι κάτοικοι τῶν χωρίων τῆς Θράκης θὰ δύνανται νὰ ἐπανέλθωσιν ἐλευθέρως εἰς τὰ χωρία τῶν. Ἐν τοῖς Σαντζακίοις Ἀδριανουπόλεως καὶ Σαράντα Ἐκκλησιῶν, θεωροῦνται νῦν πόλεις: Ἀδριανούπολις, Σαράντα Ἐκκλησίαι, Μπουναρ-Χισάο, Οὔζοῦν-Κιοπρί, Δημοτικά, Μπαμπά - Ἐσκι καὶ Λουλέ Βουργκάς.

Δεδομένου ὅτι αἱ οἰκίαι τῶν Βουλγάρων κατοίκων Σαράντα Ἐκκλησιῶν καὶ Μπουναρ-Χισάο κατέχονται νῦν παρὰ Μουσουλμανικῶν οἰκογενειῶν τῶν αὐτῶν πόλεων, ὧν αἱ οἰκίαι εἶναι ἐντελῶς κατεστραμμέναι, καὶ λόγῳ τοῦ ἀνεφίκτου τῆς ἐξευρέσεως ἐτέρων καταλυμάτων διὰ τὰς οἰκογενείας ταύτας, συμφωνεῖται ὅτι οἱ Βούλγαροι πρόσφυγες τῶν πόλεων τούτων θὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς ἐστίας τῶν 3 μῆνας μετὰ τὴν ἀποδοχὴν παρὰ τῶν οἰκείων Κυβερνήσεων τῆς συμφωνίας ταύτης.

Ἡ προθεσμία αὕτη κρίνεται ἀπολύτως ἀναγκαία πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν Μουσουλμανικῶν οἰκογενειῶν.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἀδριανουπόλει.

Διὰ τὴν Ὀθωμανικὴν Ἀυτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν

(᾽Υπογραφαί)

Διὰ τὴν Βουλγαρικὴν Κυβέρνησιν

(᾽Υπογραφαί)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ Ι.

Συμφωνείται ὅτι ἡ Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις θέλει χορηγήσει μέσα μεταφωρᾶς εἰς Βουλγάρους πρόσφυγας, τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τούτων, κατὰ τὴν διὰ τοῦ ἐδάφους τῆς Αὐτοκρατορίας διέλευσιν των μέχρι των παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐν τῷ παραχωρηθέντι τῇ Βουλγαρίᾳ ἐδάφει διορισθησομένων χωρίων, των ἀπεχόντων τὸ πολὺ 20 χιλ. των συνόρων.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἀδριανουπόλει τῇ 15 2 Νοεμβρίου 1913.

Διὰ τὴν Ὀθωμανικὴν Κυβέρνησιν
(Ὑπογραφή)

Διὰ τὴν Βουλγαρικὴν Κυβέρνησιν
(Ὑπογραφή)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ 4.

Ἐννοεῖται ὅτι μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς προθεσμίας των 2 μηνῶν οἱ Βούλγαροι κάτοικοι Σαράντα Ἐκκλησιῶν καὶ Μπονὰρ Χιῶν θὰ δύνανται νὰ ἐπανέλθωσιν ἐλευθέρως εἰς τὰς ἐστίας των.

Ἡ ἐπάνοδος των οἰκογενειῶν τούτων θὰ διενεργηθῇ κατ' ἀναλογίαν 15 οἰκογενειῶν ἡμερησίως καὶ κατόπιν τριημέρου προηγουμένης προειδοποιήσεως περὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως πρὸς τὰς Διοικητικὰς Ἀρχὰς Σαράντα Ἐκκλησιῶν.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἀδριανουπόλει τῇ 15 2 Νοεμβρίου 1913.

Διὰ τὴν Ὀθωμανικὴν Κυβέρνησιν
(Ὑπογραφή)

Διὰ τὴν Βουλγαρικὴν Κυβέρνησιν
(Ὑπογραφή)

Γ'.

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ ΘΡΑΚΗΣ
ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΒΟΥΛΗ.

Σόφια, 31 Δεκεμβρίου 1918.

Πρὸς τὸν Στρατηγὸν D' Esperey

Στρατηγέ μου,

Οἱ ὑπογεγραμμένοι Τούρκοι Μουσουλμάνοι Βουλεύται τῆς Ἀντικῆς Θράκης ἐν τῇ Βουλγαρικῇ Βουλῇ, ἐξουσιοδοτημένοι συνε-
πῶς ν' ἀντιπροσωπεύσωμεν τὴν χώραν ταύτην, ἀφοῦ ἐπεισθη-
μεν σταθερῶς ὅτι εἶναι ἀδύνατον εἰς τοὺς συμπατριώτας μας
τοὺς διαμένοντας ἐν αὐτῇ νὰ ἔχουσιν ὑπὸ τὴν **Βουλγαρικὴν**
Διοίκησιν, λόγῳ τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως ἀγορῆς, τὴν ὁποίαν οἱ
Βούλγαροι ἐδείκνυν καὶ δείκνουν ἀκόμη πρὸς ἡμᾶς, καθὼς
καὶ πρὸς πάντας ἐκείνους ἐκ τῶν ἐπηκόων των, οἵτινες δὲν
εἶναι Βούλγαροι κατὰ τὴν φύσιν, καὶ λόγῳ τῶν **συχνῶν καὶ**
ἀναξίων πεπολιτισμένου ἔθνους κακώσεων καὶ καταχρή-
σεων, τὰς ὁποίας διαπράττουν ἐκ συμφώνου μετὰ πάντων τῶν
συμπατριωτῶν των τῆς Ἀντικῆς Θράκης, ἐλάβομεν τὴν τιμὴν
νὰ ζητήσωμεν ἀποβάσιν παρὰ τῷ Στρατηγῷ Κρετιέν, Διοικητῇ
τῶν Συμμαχικῶν στρατευμάτων κατοχῆς ἐν Βουλγαρίᾳ.

Ὁ σκοπὸς ἡμῶν ἦτο νὰ ἐκθέσωμεν εἰς αὐτὸν ὅτι ὁλόκληρος
ἡ Χώρα ἢ περιλαμβανομένη μετὰ τοῦ Νέστου καὶ τοῦ Ἐβρου,
μεταξὺ τῆς θαλάσσης καὶ σχεδὸν παρὰ τὴν ἀρχαίαν Τουρκο-
Βουλγαρικὴν συνοριακὴν γραμμὴν τοῦ 1912, διαιρουμένην εἰς
δύο Νομαρχίας, τὴν τῆς Γιουμουλιζίνης (Νομὸς Γιουμουλιζί-
νας, Ἰσκετσέ, Ἐγρῆ-Δερέ, Δερί-Δερέ, Πασμακλί, Ἀχί-Σιελερί,
Καρτζῆ-Ἀλί, Κόχι-Καβάο, Ὀρτάκιοι, Σοφολοῦ, Φερέ, Δεδεα-
γάις) καὶ τὴν τοῦ Καρά-Ἀγάις, Ὀντριν (Νομὸς Καρά-Ἀγάις,
Μουσταφᾶ-Πασσᾶ, Σουῖλεγκάρι καὶ Διδυμοτείχου) κατοικεῖται
ὑπὸ συμπαγοῦς μάζης Τούρκων Μουσουλμάνων, μιᾶς μειοψη-
φίας Ἑλλήνων καὶ τινων Βουλγάρων.

ἠθέλομεν πρὸς τοῦτοις ἐξ ὀνόματος τῆς καταπληκτικῆς ταύτης πλειονότητος νὰ παρακαλέσωμεν αὐτόν, ὅπως εὐαρεστηθῇ καὶ μᾶς προστατεύσῃ, ἵνα οἱ ἐκ τῶν συμπατριωτῶν μας τῆς Δυτικῆς Θράκης ἀποδημήσαντες εἰς τὴν Τουρκίαν δυνηθῶσιν ἐλευθέρως νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰς ἐστίας των, ἵνα αἱ Βουλγαρικαὶ ἀγριότητες καὶ καταχρήσεις ἐν Θράκῃ κατὰ τῶν δυστυχῶν πατριωτῶν μας παύσωσι καὶ ληφθῇ μέτρον ὑπὲρ ἡμῶν ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου τῆς εἰρήνης, καθότι ἄνευ ἐγγυήσεως δὲν θὰ ᾔτο δυνατόν νὰ ζήσωμεν ὑπὸ τὴν Βουλγαρικὴν κυριαρχίαν.

Ἐπειδὴ δὲν ἐγερόμεθα δεκτοὶ εἰσέτι ὑπὸ τοῦ Στρατηγοῦ Κρετιὲν λαμβάνομεν τὸ θάρρος, δι' ἐκθέσεως συναπτομένης ὧδε, νὰ ἐκθέσωμεν τὴν κατάστασιν τῆς Δυτικῆς Θράκης μὲ ἀκριβεῖς ἐπικουρικὰς στατιστικὰς, τὰς ὁποίας ὑπεβάλομεν, καὶ ἐπιφυλασσόμεθα νὰ ζητήσωμεν τὴν ἐπέμβασίν του διὰ τὴν πραγματικὴν προστασίαν τῶν ἐν Θράκῃ συμπατριωτῶν μας.

Ἀνυχῶς ἐπειδὴ αἱ Βουλγαρικαὶ ὁμότητες καὶ κακώσεις ἐπιτείνονται καὶ αὐξάνονται καθ' ἐκάστην ἐναντίον τῶν συμπατριωτῶν μας παρατηρεῖται ὑπόκοπος ἐρεθισμὸς κατὰ τῶν Βουλγάρων ἐν Θράκῃ, ὁ ὁποῖός δὲν εἶναι ἀδύνατον ἢ νὰ ἐκτραγῇ μίαν ἡμέραν κατὰ τῶν τῶν τούτων. Ἐπαπειλημένως ὑπεβάλομεν ἐπερωτήσεις εἰς τὴν Σοβράνιε πρὸς τοὺς Βουλγάρους Ὑπουργοὺς περὶ τῆς μὴ ἀνοχῆς τῆς ἐν τῇ Δυτικῇ Θράκῃ Διοικήσεως, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐννοεῖ νὰ παράσχῃ ἱκανοποίησιν. Ἐφθασε μάλιστα μέχρι τοῦ σημείου νὰ θελήσῃ νὰ κρημνίσῃ τὸ μόνον Τουρκικὸν τέμενος, ὅπερ εὑρίσκεται εἰς τὴν Σόφριαν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει τὴν ἀνεξιθρησκείαν της.

Στρατηγέ μου, καθ' ἣν στιγμήν ὁ παγκόσμιος πόλεμος ὁ διεξαχθεὶς χάριν τῶν ἀθανάτων Ἀρχῶν τῆς ἰσότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης ἔληξε πρὸ ὀλίγου, καθ' ἣν στιγμήν τὸ Συνέδριον τῆς εἰρήνης πρόκειται ν' ἀποκαταστήσῃ ὑπὸ διαρκῇ μορφῇ τὰς αἰωνίους ταύτας ἀρχάς, δὲν θὰ ᾔτο δίκαιον νὰ μᾶς ἀφήσῃ νὰ ὑποφέρωμεν ὑπὸ τὸν σκληρότατον καὶ πλέον ἀδυσώπυτον ζυγόν, τὸν ὁποῖον δύναται τις νὰ φαντασθῇ, ὑπὸ τὸν Βουλγαρικὸν ζυγόν.

Ἐν τῇ ἀγαμονῇ τῶν μέτρων, ἅτινα θὰ ληφθῶσιν εἰς τὸ Συνέδριον τῆς εἰρήνης περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, καὶ τὰ ὁποῖα, ὡς ἐλπίζομεν, θὰ εἶναι φύσεως τοιαύτης, ὥστε νὰ μᾶς ἀπαλλάξουν ἀσχέτως διὰ ποίων μέσων τῶν Βουλγάρων, καθ' ὅλην τὴν

διάρκειαν τῆς ἀναχωρῆς, σᾶς παρακαλοῦμεν θερμῶς, Στρατηγέ μου, νὰ λάβητε στρατιωτικὸν μέτρον, ἔστω καὶ προσωρινόν, πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεώς μας, ἡ ὁποία εἶναι ἀφόρητος.

Μία κατάληψις τῆς Ἀντικῆς Θράκης ὑπὸ τῶν Συμμαχικῶν Στρατευμάτων, θὰ ἔθετε τέρμα εἰς τὰ δεινὰ καὶ θὰ προελάμβανε πᾶσαν ἐξέγερσιν, ἥτις ὥς ἀνεφέραμεν πρὸ ὀλίγου, ὑπάρχει φόβος νὰ ἐκτραγῇ. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἐὰν τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα συμμετεῖχον τῆς καταλήψεως ταύτης, δεδομένου ὅτι οἱ Ἕλληνες, οἱ εὐρισκόμενοι ἐν Θράκῃ, ὑφίστανται τὰς αὐτὰς μὲ ἡμᾶς ἀγριότητας καὶ διότι οἱ Ἕλληνες ἐδείχθησαν πάντοτε φιλελεύθεροι ἀπέναντι ἡμῶν, διότι εἶναι ἔθνος μὲ τὸ ὁποῖον δυνάμεθα ἄριστα νὰ συνεννοηθῶμεν καὶ διότι θὰ ἠδύναντο συγχρόνως μετὰ τῶν συμπατριωτῶν τῶν νὰ προστατεύσουν καὶ ἡμᾶς, οἱ ὁποῖοι εὐρισκόμεθα ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας κατὰ τῶν ὁμοτήτων καὶ τῶν ὑπερβασιδῶν τῶν Βουλγάρων.

Οἱ Μουσουλμάνοι Βουλευταὶ Θράκης
ἐν τῇ Βουλγαρικῇ Βουλῇ

(Υπ). Μεχμέτ Τζεμάλ
Ἰσμαήλ Χακκί
Σαλήμ Νουρί
Τεβφίκ

Ἐντέμ Ρουνί
Σαφφὲτ Σουκρί
Μεχμέτ Χατζιλ
Κεμάλ